

GRAMEX press

Haastattelussa

Anna Inginmaa
Juhani Merimaa

Miten käy taiteilijan

työttömyysturvalle

Gramexpress

digimediaksi

Musiikkialan

talous selvitetty

Anssi Kela
rakastaa
soittimia

3
2023

Intro

Teksti: Riikka Hiltunen ja Lauri Kaira

Kuumaa esiintyi Talvikauden avajaisissa

Tavastia-klubilla järjestettiin jälleen kerran Talvikauden avajaiset. Gramexin "Office partyna" käynnistynyt tapahtuma on laajentunut odotetuksi musiikkialan, kulttuurijärjestöjen ja päättäjien kohtaamiseksi. Tapahtumaa isännöivät Gramexin lisäksi Muusikkojen liitto, Musiikkituottajat sekä Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus.●

HUIPPUSUOSITTU KUUMAA NOSTI
TAVASTIALLA TUNNELMAN KORKEALLE.
KUVA: CAMILLA HANHIROVA

Katso kuvia
www.gramexpress.fi:ssä.

MAIJA KAUHANEN. KUVA: ANTTI KOKKOLA

Pohjoismaiden neuvoston musiikkipalkinto Maija Kauhaselle

Maija Kauhanen on saanut arvoistetun Pohjoismaiden neuvoston musiikkipalkinnon 40 000 euroa. Parhaiten kantelistina tunnettu Kau-

hanen on multi-instrumentalisti ja laulaja-lauluntekijä, joka esiintyy sekä yhden naisen orkesterina että useissa kokoonpanoissa.●

GRAMEXPRESS 3/2023. KANNESSA ANSSI KELA / KUVA: VILLE MALJA
TEKIJÄNOIKEUSJÄRJESTÖ GRAMEXIN ASIAKASLEHTI • Gramex, Musiikin Satama, Keilasatama 2 A, 02150 Espoo • Osoitteenmuutokset gramex@gramex.fi
• Päätoimittaja Lauri Kaira • Toimitussihteeri Noora Marttila • Ulkoasu ja taitto Helena Kajander • toimitus@gramex.fi, www.gramex.fi
• Julkaisija Gramex äänitemusiikin tekijänoikeusjärjestö ry • 34. vuosikerta • ISSN 2814-8983 (painettu), ISSN 1799-0459 (verkkojulkaisu) • Painotyö PunaMusta Oy, Forssa • Painos 35 000 kpl • Gramex Facebookissa www.facebook.com/gramexry/

Viileä on uusi kuuma.

Ilmastotiekartta musiikkialalle

Suomen musiikkialan toimijat ovat laatineet yhteisen elävän musiikin ilmastotiekartan. Kesällä osoitteessa viileamusikki.fi julkaistussa kartassa on määritelty yhteisiä ilmastotavoitteita sekä koottu keinoja niiden saavuttamiseen. Sivustolla voi sitoutua yhteisiin tavoitteisiin. Pohjustukseksi tehtiin alan hiilijalanjälkilaskentaa Suomen Jazzliiton koordinoimana.●

SUOMALAISALLE MUSIIKILLE LISÄÄ
TUNNETTUUTTA. KUVA: JULIUS TÖYRYLÄ

Suomalainen nykymusiikki esillä Briteissä

Music Finland on solminut kolmi-vuotisen sopimuksen Huddersfield Contemporary Music Festivalin (HCMF) kanssa. Sopimuksen myötä suomalainen musiikki tulee näkymään Iso-Britannian suurimmalla uuden ja kokeellisen musiikin festivaalilla vuosina 2024–2026 ja saamaan myös runsaasti medianäkyvyyttä.●

Historiaa uusiksi

Kaksi uutta kirjaa näyttävät Suomen musiikin historiaa hieman toisenlaisena kuin ennen. **Tiina Käpylä** ja **Anna-Elena Pääkkölä**n *Lailasta Almaan – suomalaisten naisten populaarimusiikin historia* (Into) täydentää historiankirjoitusta kevyemmän musiikin osalta ja **Susanna Välimäen** ja **Nappu Koiviston** arkistotutkimukseen perustuva *Sävelten tyttävät* (SKS Kirjat) esittelee 126 unohdettua suomalaista naissäveltäjää.●

Gramexin syyskokouksen päätöksiä

Gramexin jäsenet eli Musiikki-tuottajat IFPI ry ja Muusikkojen liitto päättivät, että vuoden 2024 alusta alkaen Gramex pitää ulkomailta kerättävistä ja esittäjille sekä tuottajille maksettavista korvauksista neljän prosentin käsittelypalkkion. Pidätyksellä korvataan esimerkiksi teknologiakohderytystä, jota tarvitaan kansainvälisen korvausten käsittelyssä. Viime vuosina ulkomailta kerätyt korvaukset ovat olleet ennätysmäisessä kasvussa. Ulkomaankorvausten palkkio näkyy esittäjien ja tuottajien tilityslaskelmassa kesän 2024 tilityksessä. Lisäksi musiikin esittäjille otetaan käyttöön vähennys musiikin edistämistointintaan. Lue lisää sivulta 32 ja www.gramexpress.fi.●

LOTTA WENNÄKOSKI. KUVA: MAARIT KYTÖHARJU

Wennäkosken musiikille Gramophone-palkinto

Arvostetut *Gramophone*-lehden palkinnot jaettiin lokakuussa. Parhaana nykymusiikkitalentointina palkittiin Ondinen julkaisema *Sigla*, jolla kuullaan **Lotta Wennäkosken** orkesteriteokset *Flounce* ja *Sedecim* sekä harppukonsertto *Sigla* harpisti **Sivan Magenin** soittamana. Teokset johti ylikapellimestari **Nicholas Collon** ja äänitti RSO:n vastaava musiikkituottaja **Laura Heikinheimo**.●

KUVA: ANDREAS FORSBERG

Gramex tekoöly- kampanjaan

Alkuvuodesta Yhdysvalloissa lanseerattiin globaali liike Human Artistry Campaign, jonka edistämänä on nyt koottu periaatteet tekoölyn vastuulliseen käyttöön. Periaatteisiin liittyvän vetoomuksen ovat allekirjoittaneet sadat organisaatiot yli 30 maasta. Gramexin lisäksi Suomesta mukana ovat Teosto ja sen jäsenjärjestöt Suomen Säveltäjät, Suomen Musiikintekijät, Suomen Musiikkikustantajat sekä Musiikkituottajat IFPI.●

KUVA: WARNER MUSIC FINLAND

RAMONA FORSSTRÖM ALOITTI WARNER MUSIC FINLANDIN UUTENA TOIMITUSJOHTAJANA MARRASKUUSSA 2023.

Naisia johtopaikoille

Iso joukko naisia nousi tänä vuonna musiikkialan johtopaikoille. Warner Music Finlandin toimitusjohtajaksi valittiin **Ramona Forsström**. **Juhani Merimaan** jäädessä eläkkeelle Tavastiaa tulee luotsaamaan **Mari Hattakka**. **Pekka Ruuskan** työtä Kaiku Entertainmentissa jatkaa **Marja Kokko**. Kulttuuritalon johtoon on valittu **Emilia Mikkola** ja Malmitalon johtoon **Tiina Laukkanen**.●

Gramex tuki Lastenklonikoiden Kummeja joululahjoituksella

Gramex on mukana tukemassa Lastenklonikoiden Kummien työtä lahjoittamalla tämän vuoden joulukorttivarat Kummien keräykseen. Gramex kiittää Kummeja tärkeästä työstä ja toivottaa hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta kaikille!●

Pääkirjoitus

LAURI KAIRA
Päätoimittaja

Lehtemme siirtyy kännykkääsi

Gramexin asiakaslehtä tehdään asiakkaita varten. Siksi meidän on oltava valveilla sen suhteen, miten asiakkaamme tapaavat uutisensa lukea. Yhä useampi lukee uutisia kännykällä tai tabletilla. Siksi Gramexpress muuttuu digitaaliseksi. Silloin lehti on aina mukana, kun haluat lukea musiikkimaailman tuoreimmat uutiset.

Digitaalinen lehti palvelee lukijoita uudella tavalla. Aiemmin lehti ilmestyi harvoin, joten ajankohtaisuus oli haaste. Kun lehti on verkossa, se ilmestyy useammin ja sisältöön voidaan panostaa enemmän.

Kun ei tarvitse maksaa paperista, painomusteesta tai postituksesta, voimme satsata juttuihin monin verroin enemmän. Uusi lehti sisältää tekstin lisäksi myös liikkuvaa kuvaa ja ääntä.

Lisäksi Sinä voit itse päättää, millä aikataululla ja mistä aiheista haluat sähköpostiisi uutiskoosteen. Voit tilata ajankohtaisuuksia viikoittain tai valita kuukausipaketin, joka tulee aina kun huippujuttumme – *Syvennämältä*-kategorian pitkät, monikanavaiset artikkelit – julkaistaan!

Digitaalinen GramexPress on viihdyttävä tapa pysyä ajan tasalla musiikkimaailman ja liiketoiminnan tapahtumista. Kii-tämme kaikkia printtilehden lukijoita ja toivomme, että siirrytte uuden digilehden lukijoiksi.

Osa tämän lehden jutuista julkais-taan myös diginä. Käypä katsomassa, kännykällä tai isolla ruudulla, miten paljon enemmän digi tarjoaa – ja tilaa heti uutiskirje, ettei pääse unohtumaan!●

PS. Gramexpressin toimitus toivottaa kaikille rauhaa joulua ja musiikkipitoista uutta vuotta!

Seuraa QR-koodin linkkiä
ja tilaa säbkköinen GramexPress.

Tilaa heti
uutiskirje,
ettei pääse
unohtumaan.

KUVA: ANTTI NYMÄN

ANSSI KELA

- Syntynyt 1972 Keravalla. • Laulaja, muusikko, säveltäjä, sanoittaja. • Pekka ja Susi -yhtyeen basisti ja laulaja 1986–1999. Siitä lähtien soolouralla. • Ensimmäinen sooloalbumi *Nummela* (2001). • Seitsemän omaa sooloalbumia.
- Vierailijana useilla muiden artistien levyillä.
- Romaani *Kesä Kalevi Sorsan kanssa* (2008).
- Kiertuetarinoiden kokoelma *Matkamuiistoja* (2012). • Omia tv-musiikkiohjelmia, kuten *Hetkiä Kalliossa* ja *Anssi Kela ja isot biisit* sekä mukana *Vain elämää* -ohjelmassa. • Käsikirjoitus *Aku Ankka* -tarinaan *Poppamiehen kirous* (2011).
- Useita Emma-palkintoja.

Elämän instrumentit

Anssi Kela rakastaa soittimia ja niiden omistamista. Nyt hän kertoo, mitkä kymmenistä kitaroista, bassoista ja koskettimista ovat hänelle ne kaikkein tärkeimmät.

TEKSTI: VILLE HARTIKAINEN KUVAT: VILLE MALJA

"Olen soittanut Gretschä keikoilla enemmän kuin mitään muuta kitaraa", sanoo Kela kitarasta, jonka ostosmatkan takana hän missasi Linnan juhlat.

Kesäkuussa 2020 akustinen Martin D-18E myytiin Julien'sin huutokaupassa ennätykselliseen kuuden miljoonan dollarin hintaan. Kyseessä oli korkein kitarasta maksettu summa koskaan.

Kitara oli kuulunut muusikko Kurt Cobainille. Hän oli soittanut sitä Nirvanan MTV Unplugged -esityksessä lokakuussa 1993, viisi kuukautta ennen itsemurhaansa. Cobain oli ostanut kitaran 5 000 dollarilla.

Kolme vuosikymmentä myöhemmin sen hinta oli yli tuhatkertaistanut. Mikä oli muuttunut?

Pintatasolla ei mikään. Kyseessä oli tismalleen sama soitin, jonka Cobain osti Voltage Guitars -nimisestä soitinliikkeestä Los Angelesissa alkuvuodesta 1992. Kuuluisan omistajansa traagisen kuoleman myötä kitaran ympärille alkoi kuitenkin muodostua aivan uudenlaisia merkityksellisyys tasoja. Siitä tuli jotain elämää suurempaa.

Tämän sanoo ymmärtävänsä myös muusikko Anssi Kela. Hän tunnustaa olevansa ihmistyyppiä, jolle syntyy helposti tunnesiteitä erilaisiin esineisiin. Ja aivan erityisen helposti hän kiintyy soittimiin. Ne ovat hänen aarteitaan.

Kelan muistiinpanojen mukaan hän omistaa nykyisin yhteensä 47 kitaraa ja bassoa sekä kymmeniä erilaisia kosketinsoittimia. Suurin osa niistä roikkuu täällä, hänen kotinsa autotalliin rakennetun studiohuoneen seinillä.

Olemme pyytäneet Kelaa valitsemaan kokoelmistaan viisi itselleen henkilökohtaisesti tärkeintä ja merkityksellisintä soitinta, ja

Kela omistaa 47 erilaista bassoa ja kitaraa sekä kymmeniä kosketinsoittimia.

kertomaan tarinoita niiden takaa. Kela on lupautunut ottamaan haasteen vastaan. Vaikka helppoa se ei tule olemaan, hän tuskaillee.

"Multa on joskus kysytty, että jos talo syttyisi tuleen ja mulla olisi aikaa pelastaa ainoastaan yksi soitin, niin mikä se olisi. Olen vastannut, että varmaan kaikki ehtisivät palaria, kun jäisin kuitenkin empimään."

Se ensimmäinen oli basso

Kela kertoo soitinfilosofiansa tiivistyvän yksinkertaiseen periaatteeseen: soittimia ostetaan, ei myydä. Hän sanoo poikenneensa ohjeistuksesta ainoastaan kerran. Kyseessä oli

hän ensimmäinen oma soittimensa, vuoden 1976 mallia oleva Fender Precision Bass.

"Basso oli ollut pitkäaikainen haaveeni. Halusin jostain syystä soittaa nimenomaan bassoa. En tiedä miksi. Syksyllä 1986 perustin luokkakaverieni kanssa ensimmäisen yhtyeeni nimeltä Yhdeksäs hetki. Soittelin lainabassolla vuoden verran, mutta sitten piti saada jo oma.

Isä oli kuollut kahta vuotta aiemmin auto-onnettomuudessa. Fajjan bändin laulaja Mikko Kuustonen halusi auttaa sopivan soittimen etsimisessä, ja löysi Oulun keikkareissulta 2 000 markkaa maksavan Fender Precision Bassin. Toinen perhetuttumme, kapellimestari Osmo Vänskä lupasi maksaa siitä puolet.

Muistan, kun basso saapui Matkahuollon mukana Vihdin kirkonkylään. Avasin pakkauksen huoneeni lattialla kädet täristen. Eihän minulla ollut hajuakaan, oliko kyseessä hyvä vai huono soitin. Mutta se oli minun omani. Se oli tärkeintä.

Soittotaidon kehittyessä aloin arvostaa Jaco Pastoriuksen kaltaisia vikkelasormisia jazz-basisteja. Ajattelin, että joku päivä minusta tulisi maailman paras basisti. Kävin Mechelininkadun Bass Centerissä ihastelemaan hienoja käsintehtyjä hifibassoja. Presari alkoi tuntua niiden rinnalla vanhanaikaiselta ja ihan paskalta.

Laitoin Rumbaan myynti-ilmoituksen, ja hinnaksi määritin saman kaksi tonnia, jolla olin basson ostanut. Soitin meni nopeasti kaupaksi. Kuvittelin tehneeni hyvät kaupat. Muutaman viikon päästä alkoi jo kaduttaa. Yritin löytää ostajan puhelinluettelosta, ja soitin jokaiselle samannimiselle henkilölle. Oikeaa tyyppiä ei löytynyt.

Muutama vuosi sitten kysyin puolileikiläni Facebookissa, tietäisikö kukaan, missä vanha bassoni mahtaisi olla. Seuraavana päivänä se oli jo löytynyt. Omistaja oli sama, jolle olin myynyt soittimen 30 vuotta aiemmin. Sovimme kaupoista. Hinta oli edelleen kaksi tonnia. Vain valuutta oli vaihtunut."

Kitara, jolla tehtiin Nummela

Kelan toinen valinta on akustinen Martin HD-28. Kitaramerkki on useiden muusikoiden suosiossa ja sen soitin ovat luottaneet muiden muassa Bob Dylan, Paul Simon ja Paul McCartney. Martin on näytellyt ratkaisevaa osaa myös Kelan musiikkiuralla. Se teki hänestä Suomen suosituimman artistin.

"Oli vuosi 1999. Pekka ja susi oli hajonnut. Olimme yrittäneet saada toista albumiamme kovasti aikaiseksi, mutta touhu meni lopulta päin hakkaamiseksi seinään. Tuntui, että bändistä oli tullut biisintekemisen ja luovuuden este.

Olin päättänyt hankkia itselleni teräskielisen akustisen kitaran. Kaikki diggailemani artistit soittivat Martinilla, Neil Young etunenässä. Young oli tuohon aikaan suurin idolini. Halusin samanlaisen soundin kuin hänellä.

Budjettini oli 5 000 markkaa. Testailin halvempia malleilla ja olin tyytyväinen kuulemaani. Sitten huomasin seinällä roikkuvan Martin HD-28:n. Vilkaisin hintalappua: neljätoista tonnia. Ei mitään järkeä. Pakkohan sitä oli silti kokeilla. Tein kalliin virheen. Soitin yhden soinnun ja ajattelin välittömästi: "Voi vittu..."

Sijoitus maksoi itsensä kuitenkin moninkertaisesti takaisin. Aloin kirjoittaa kitaralla uusia kappaleita, ja niistä syntyi soolodebyyttini Nummela. Opin ensimmäistä kertaa kertomaan biiseissä tarinoita ja löysin oman ääneni laulunkirjoittajana. Martin kehysti ja säästi tuota muutosta.

Olen kirjoittanut monet suurimmista hiteistäni tällä kitaralla. En silti ajattele, että soittimessa itsessään olisi mitään erityislaatuista. Laulut eivät asu kitaran sisällä. J. Karjalainen oli kuulemma joskus vienyt kitaran-

sa myyntiin. Syyksi hän oli ilmoittanut, että tästä kitarasta on biisit loppu.

Itse ajattelen, että soittimen ääni tai ulkonäkö voi toki inspiroida, mutta laulut kumpuavat kuitenkin ympäröivästä maailmasta. Kitarat ovat lopulta vain puuta ja liimaa. Ne ovat kuin kirjailijan kynä tai taiteilijan sivellin, joita pitkin ajatus saa muodon."

Missasi kitaran takia Linnan juhlat

Jimi Hendrix ja Fender Stratocaster. Angus Young ja Gibson SG. Jimmy Page ja Gibson Les Paul. Moni maailmankuulu kitaristi on identifioitunut tiettyyn kitaramalliin. Yksittäisestä soittimesta on tullut näkyvä osa heidän artistikuvaansa. Anssi Kelan kohdalla tuo soitin on Gretsch 6120.

"Punainen kitara, jonka kävin ostamassa Lontoosta joulukuussa 2001 palkitakseni itseni Nummelan menestyksestä. Missasin kitaran vuoksi Linnan juhlat. Sen jälkeen ei ole uutta kutsua tullut.

Olen soittanut Gretschä keikoilla enemmän kuin mitään muuta kitaraa. Se näkyy myös ulkonäössä. Naarmuja ja kulumaa on siellä täällä. En ole koskaan osannut tai ha-

lunnut varoa sellaisia asioita. Kitarat ovat kuitenkin työvälineitä, eivät mitään vitriinissä säilytettäviä keräilyesineitä. Mielestäni kolhut ainoastaan lisäävät soittimen persoonallisuutta. Ne ovat osa tarinaa.

Gretsch ei ole maailman helpoin kitara soittaa. Se on kiertoherkkinä, se soi melko huonosti ja on soolokitara vähintäänkin haastava. Perussointujen hakkaamiseen se on silti loisto peli. En tiedä, kuulostaako mikään muu kitara siinä touhussa yhtä hyvältä. Jos olisi pakko soittaa koko keikka yhdellä kitaralla, niin se olisi ehdottomasti tämä. Gretsch on luottopakkini. Ja onhan se myös tosi komean näköinen soitin."

Kela nostaa telineestä valkoisen Telecasterin. Soitin kuului aiemmin hänen esikuvalleen, muusikko Pave Maijaselle. Toissa vuonna ALS-tautiin menehtynyt Maijanen ja Kela tutustuivat toisiinsa 2015 Vain elämää -ohjelmasarjan kuvauksissa.

Kela kertoo tunteneensa hengenheimolaisuutta "vanhemman valtiomiehen" kanssa. Maijanen oli musiikin moniottelija ja multi-instrumentalisti, joka sävelsi, soitti ja tuotti >>>

"Rakastan tätä kitaraa, se on luultavasti paras soittimeni", sanoo Kela vuoden 1957 valkoisesta Telecasterista, joka kuului aikoinaan Pave Maijaselle.

>>>

musiikkia tyyllilajiin katsomatta. Juuri sellainen musiikintekijä Kelakin halusi olla: enemmän muusikko kuin artisti.

”Notkuimme kuvausten ulkopuolella paljon yhdessä. Pavelle oli Hirvensalmella mukanaan hieno valkoinen vuoden 1957 Telecaster. Muistan, että yhden kuvauspäivän jälkeen kitara oli jäänyt telineeseen, ja tiedustelin varovaisesti, voisiko sitä mahdollista päästä kokeilemaan.

Hiplasin kitaraa hetken ja huomasin, että kyseessä on älyttömän hyvä soitin. Siinä tuntui vuosikymmenten käsityöläisyys ja kädenjälki. Telecaster on parhaimmillaan lyömäsoitin. Se on kitara, joka tykkää, että sitä soittaa kovaa. Pavelle se sopi hyvin. Hän oli nimenomaan tarkkakätinen komppisoittaja.

Joitakin vuosia myöhemmin Kitarapajan Jaakko Kiikeri postasi Facebook-sivulle kuvan tutunnäköisestä Telecasterista. Päivityksen alla alkoi kuhina. Oliko Paven Tele tullut myyntiin? Soitin Jaakolle, ja sain kuulla Paven sairaudesta. Pave ei pystynyt enää soittamaan ja oli myymässä soittimiaan.

Mietin puhelun jälkeen hetken aikaa. Sitten laitoin Jaakolle viestin, että varaa kitara minulle, ostan sen.

Tapasin Paven vielä kerran ennen hänen poismenoaan. Teki suuren vaikutuksen, millaisella tavalla hän suhtautui lähestyvään kuolemaansa. Pave ei ollut katkera, vaan kiittellinen siitä, että oli saanut elää hyvän elämän. Hänelle nyt vain sattui käymään näin.

”Siitä Pave oli kovasti mielissään, että Telecaster päätyi juuri meikäläiselle. Luulen, että ajattelimme kitaroista hyvin samalla tavalla. Ne ovat kuin viestisoittajia, jotka vaihtavat jossain vaiheessa kantajaansa. Aikanaan tulen itsekin luovuttamaan tämän eteenpäin. Rakastan tätä kitaraa, se on luultavasti paras soittimeni.”

Piano, joka palasi kotiin

On viimeisen, muttei suinkaan vähäisimmän soittimen vuoro. Studiohuoneen nurkassa nököttävä Yamaha CP-70B-sähköpiano painaa huppeat 140 kilogrammaa. Se on kaikesta soittimista myös henkilökohtaiselta

painoarvoltaan Kelalle merkittävin. Piano kuului hänen 1985 kuolleelle isälleen.

”Faija soitti koskettimia Pro Fide -nimisessä gospelyhtyeessä. Soittelin pikkupoikana monesti hänen syntikoillaan. Oli jännää puuhata hiipiä faijan työhuoneelle, laittaa luurit päähän, väännellä nappuloita ja kuunnella kaikkia niitä suhinoita ja pulputuksia.

Pro Fide oli siitä erikoinen bändi, että sen soittimet omisti Suomen Raamattuopisto-niminen kristillinen järjestö. Muutama viikko faijan kuoleman jälkeen kaikki hänen soittimensa tultiin hakemaan meiltä kotoa. Se oli kuin puukonisku sydämeen. Tuntui, että faija oli nyt lopullisesti poissa.

Viitisen vuotta sitten bongasin Facebookissa myynti-ilmoituksen samanlaisesta sähköpianosta kuin faijalla oli aikoinaan. En tuntenut myyjää nimeltä, mutta huomasin, meillä oli muutama yhteinen Facebook-kaveri. Ja he olivat vanhoja Pro Fiden soittajia! Soitin myyjälle ja asia oli niin kuin olin aavistellut ja toivonut: kyseessä oli faijan vanha piano. Sovimme kaupoista saman tien.

Oli jännä fiilis päästä soittamaan pianoa ensimmäisen kerran, kun tiesi, että faija oli painellut näitä ihan samoja koskettimia. Tunsin, että sain tavallaan faijaan kosketuksen. Pianosta tuli fyysinen linkki meidän välillemme. Ja nyt se oli palannut kotiin.”

Katso haastatteluvideot ja jutun digitaalinen versio! Osoita kännykkäkamera viereiseen QR-koodiin. Siirry www.gramexpress.fi.

Kela sai hankituksi myös muusikkoisänsä vanhan sähköpianon.

”Jos olisi pakko soittaa koko keikka yhdellä kitaralla, niin se olisi ehdottomasti tämä. Gretsch on luottopakkini.”

Soitin

Soitin-palstalla esitellään kauden kiinnostavia soitinuuksia ja oheislaitteita. Teksti: Tommi Saarela

Hagström Swede MK3

Groove Synthesis 3rd Wave

Klassikon kolmas polvi

HAGSTRÖM (kirjoitetaan nykyään ilmeisesti Hagstrom) on julkaisut klassisen Swede-kitaran kolmannen sukupolven.

Hagström Swede MK3 näyttää päällisin puolin hyvin tutulta, mutta valmistajan mukaan suunniteltiin käyttänyt runsaasti aikaa ja vaivaa kehitystyöhön, pitäen samalla huolta ettei kitaran sieluun ja ulkonäköön kajota.

Kitaran kaksiosainen mahonkirunko täydentyi 0,75 tuumaa paksulla vaahterakannella, ja puoli-tettavat Lundgren AINiCo No2 -mikrofonit antavat soittimen sähköiselle soinnille viime silauksen.

Uuden kaulaliitosmuotoilun avulla soitto Resonator-otelaudan korkeimmilta nauhoilta on entistä helpompaa, ja uusitut, lukittavat virituskoneistot pitävät valmistajan lupauksen mukaan Sweden jäämäkästi viressä.

Soittimessa on 24,75 tuuman skaala ja 14,4 tuuman radius, kaksi itsenäistä Volume- ja Tone-säädintä push/pull-toiminnolla. Mikrofonikytkin on kolmiasentoinen. Pinnoitevaihtoehtoina löytyy esimerkiksi tummanpuhuva Dark Storm, meukas Mandarin, punamusta Flame ja klassinen Gold. Noin tuhannen euron hintaan sisältyy kova Hagström-laukku.

hagstromguitars.com

Uusin aalto

KALIFORNIALAISNÖRTTIEN perustama Groove Synthesis tekee kunniaa digitaalisyyteen pioneerivuosien legendaariselle PPG Wave -kosketinsoittimelle julkaistuaan huomiota herättäneen 3rd Wave -syntetisaattorin. 3rd Wave on klassinen mutta samalla moderni kosketinsoitin, joka lupaa neljän vuosikymmenen takaisen esikuvansa sointeja yhdistettynä nykypäivän tehoon ja helppokäyttöisyyteen.

Wavetable-periaatteeseen pohjautuvassa soittimessa on 24 äänen polyfonia ja se on neliosaisesti multitimbraali, eli sisältää neljä itsenäistä syntetisaattoria samoissa kuorissa. Viiden oktaavin levyinen koskettimisto voidaan joko kerrostaa tai vaihtoehtoisesti jakaa ääniosioiden kesken. Jälkimmäisessä vaihtoehdossa samalle koskettimistolle saadaan siten ladottua vierekkäin jopa neljä erikuloista syntikkaa.

3rd Waven tuhti sointi perustuu kolmeen oskillaattoriin per ääni. Vaihtoehtoihin kuuluvat klassinen PPG-tyyppinen, korkearesoluutioinen sekä analogimallinnettu aaltomuoto-oskillaattori.

Sisäänrakennetulla Wavemaker-ominaisuudella käyttäjä voi rakentaa 64 omaa "wavetablea", ja "sample-to-wavetable"-toiminnolla on mahdollista luoda oma wavetable napin painalluksella, vain kytkemällä ulkoinen äänilähde laitteen audiotuloon.

Vaikka 3rd Wave -syntetisaattorin juuret ovat tukevasti alkuperäisessä digitaalisessa wavetable-synteisissä, konseptia on rikastettu lämpimillä, orgaanisen kuuloisilla analogisuotimilla.

3rd Wave maksaa noin 5700 euroa.

groovesynthesis.com

Kapuloita vaille kaikki

RUMPUVALMISTAJA Tama tuo tarjontansa huokeimpaan päähän uuden sukupolven Stagestar-malliston. Kuusikerroksisesta poppelista valmistettujen runkojen kokonaisvahvuus on seitsemän millimetriä.

Stagestar sisältää samassa paketissa lähes kaiken tarvittavan telineistä rumpujakkaraan ja jopa pariin symbaaliin saakka.

Setin telineissä on tuplajalat, ja puomitelineessä runsaasti säätömahdollisuuksia. Omnisphere-tomipidike on varustettu pallonivelellä, joten etutomien sijoittelu on joustavaa ja pito valmistajan mukaan luja. Setin rautapuolen viimeistelevät rumpujakkara sekä bassorummun pedaali, jossa voi säätää palautusjousen kireyttä sekä nuijan lyöntikulmaa.

Rummusto koostuu 22-tuumaisesta bassorummusta, 10-, 12- ja 16-tuumaisista tomeista

Tama Stagestar

tama.com/au

sekä 14-tuumaisesta virvelistä. Hintaan sisältyvät hihat- ja crash-symbaalit ovat messinkiä.

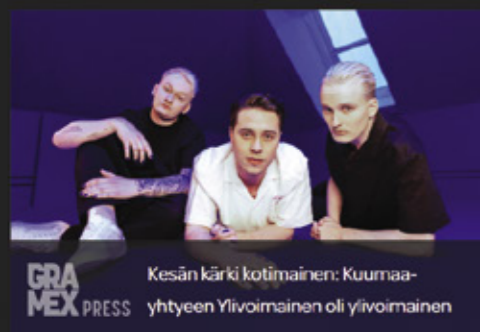
Tätä kirjoitettaessa uuden Tama Stagestar-sukupolven saapumisesta vähittäismyyntiin suomalaisiin musiikkiliikkeisiin ei ole vielä tietoa. Hintaluokan arvioidaan kuitenkin olevan reilusti alle tuhannen euron.

GRAMEX PRESS

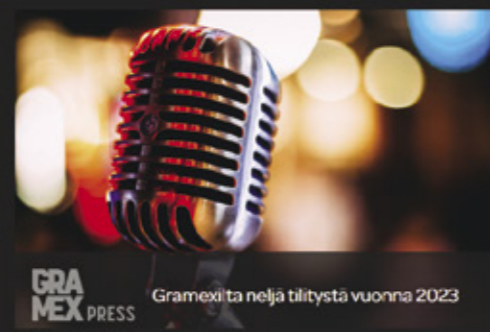
Ajankohtaista Kuvassa Näkökulma Syvemmältä Arkiso Lisää kategorioita

GRAMEX PRESS Anssi Kela: Elämän instrumentit

GRAMEX PRESS Kesän kärki kotimainen: Kuumaa-yhtyeen Ylivoimainen oli yivoimainen

GRAMEX PRESS Gramexiä neljä tiliyistä vuonna 2023

TOP PICKS

NRJ: Hittimusiikkikanava ei synny sattumalta

22.10.2023

Versio

Mariska: Elämää ja elantoa

16.10.2023

Versio

Endemol Shine Finland: Dance Brothersissa yhdistyvät tanssi ja musiikki

31.10.2023

Versio

Radio Kaleva: Musiikkiinjalla voi erottua

24.10.2023

Versio

Päättäjille yhteinen viesti: musiikkialan kasvu kantaa kauas

10.11.2023

Ajankohtaista

Uudessa digimediassa on monenlaista sisältöä musiikin ystäville ja ammattilaisille.

Millainen on uusi GramexPress.fi

Siirtymällä verkkoon GramexPress pystyy tarjoamaan lukijoilleen enemmän.

TEKSTI: LAURI KAIRA

Gramexpress on tehnyt jo vuosia lukijoita kiinnostavaa musiikkijournalismia. Median kulutustottumusten muutos näkyy kuitenkin myös Gramexpressin lukijoiden arjessa.

Näin sanoo **Sari Aalto-Setälä**, joka vastaa Gramexin viestinnästä ja vetää Gramexpressin kehittämistä digimediaksi.

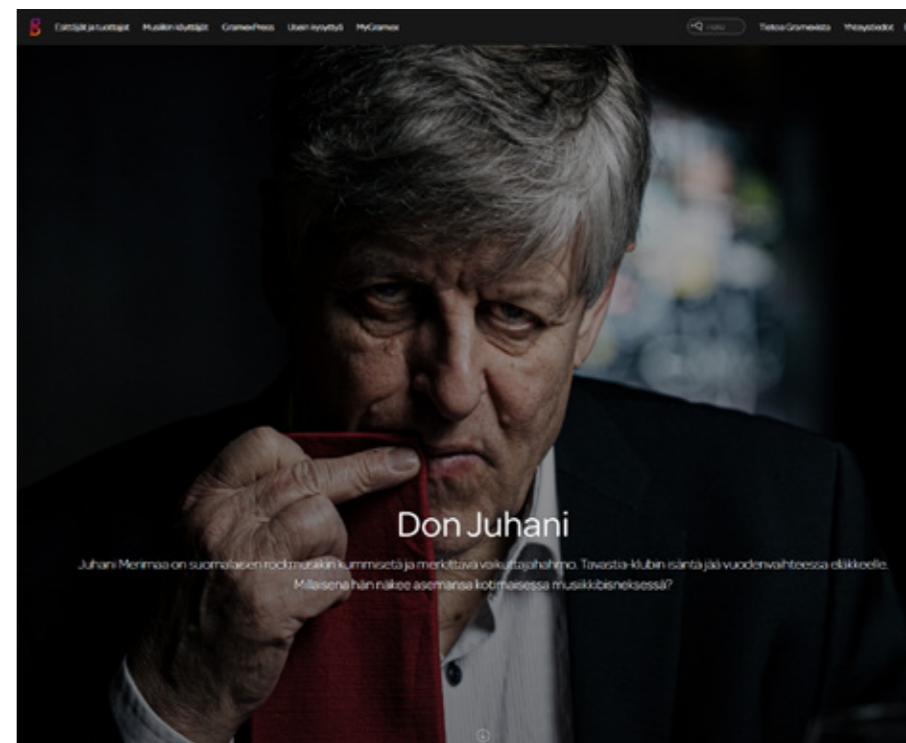
”Kun toteutimme Gramexissa keväällä 2022 ison asiakas- ja sidosryhmätutkimuksen, yksi selkeimmistä viesteistä oli, että meiltä toivotaan enemmän ja laadukkaampaa digitaalista läsnäoloa.”

Ratkaisu löytyi luontevasti. ”Printtinä ilmestynyt laadukas Gramexpress nostetaan Gramexin viestinnän kärkeen entistäkin monipuolisemmaksi digitaaliseksi mediaksi. Somekohinan aikakaudella hyvin tehty sisältö toimii parhaiten.”

Digi tarjoaa enemmän

Neljä kertaa vuodessa ilmestyneen lehden siirtyminen verkkoon vaatii ajattelutavan muutosta. Sisältöä julkaistaan useammin, ja siihen on varaa panostaa enemmän.

”Isoin muutos on median monikanavaisuus. Uuden Gramexpressin *Syvemmältä*-jutuissa tarina kerrotaan ääntä ja liikkuvaa kuvaa hyödyntäen. Kannattaa käydä katsomassa tämänkin lehden **Juhani Merimaan** ja **Anssi Kelan** haastattelujen digitoteutus! Pitkiä lukujuttuja tai mielipidekirjoituksiaan emme hylkää”, sanoo Aalto-Setälä.

Digimedian pääjutuissa on mukana myös liikkuvaa kuvaa ja ääntä, kuten Juhani Merimaan haastattelussa.

Toinen merkittävä uudistus on päätöksentekovallan siirtyminen lukijalle.

”Nyt lukija voi päättää, millä aikataululla ja mistä teemoista hän haluaa sähköpostiin uutiskoosteen. Innokkaille tarjotaan ajankohtaisia viikoittain, mutta jo kerran kuussa

pysyy kärryillä esimerkiksi uusimmista *Syvemmältä*-jutuista.”

Myös juttujen jakelu, tavoitavuus ja sitä kautta vaikuttavuus laajenee, esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. ”Haluumme houkuttaa >>>

>>>

aivan uusia lukijoita musiikin puolelle – vaikka sitten TikTokissa!”

Media musiikin ystäville

Millaisille lukijoille uusi digimedia on ajateltu?

”Kutsumme uuden GramexPressin lukijoiksi kaikki musiikin ammattilaiset, käyttäjät ja ystävät”, vastaa Aalto-Setälä.

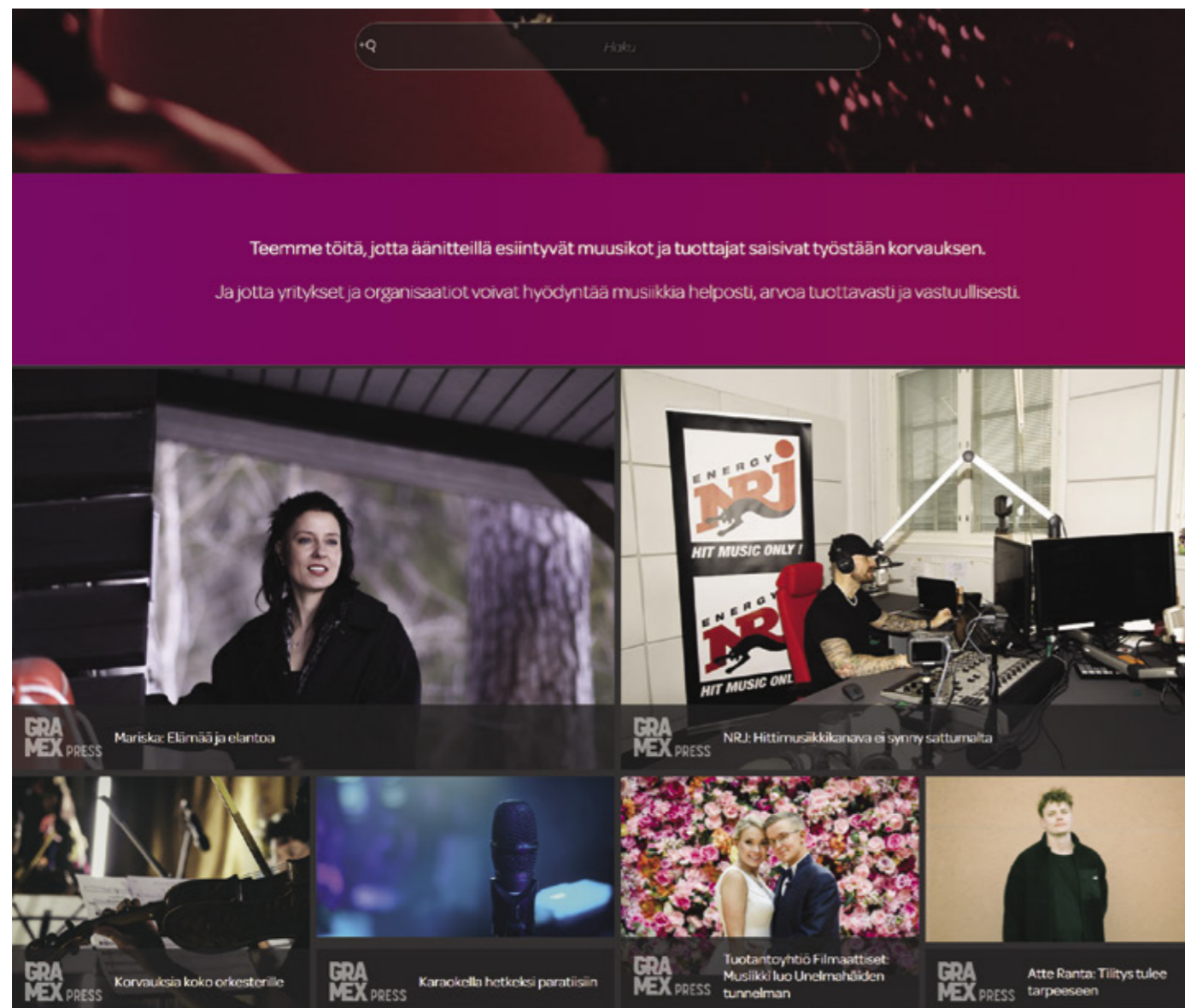
”Koska digitaalinen maailma mahdollistaa aiempaa parempaa analytiikkaa ja siten lukijoiden tarpeiden parempaa ymmärtämistä, tulemme jatkossa palvelemaan joillain teemoilla myös rajatumpia yleisöjä.”

”Osan sisällöstä suuntaamme erityisesti musiikin esittäjille ja tuottajille, osa kohdennetaan musiikin käyttäjille kuten median ammattilaisille ja osa yhteiskunnallisille päättäjille.”

Valtaosa jutuista on kuitenkin ihan kaikkia kiinnostavaa musiikkijournalismia.

GramexPress.fi:ssä pääsee videovierailulle Anssi Kelan autotallistudioon.

Uusi digitaalinen GramexPress saa entistäkin tärkeemmän roolin Gramexin viestinnässä.

KUVA: TANU KALLIO

”Kutsumme uuden GramexPressin lukijoiksi kaikki musiikin ammattilaiset, käyttäjät ja ystävät”, sanoo Gramexin viestintäjohtaja Sari Aalto-Setälä.

”Näissä jutuissa haluamme sukeltaa hieman syvemmälle kuin muilla medioilla on mahdollisuus.”

Ajankohtaisempaa musiikkijournalismia

Osaatko arvioida, kuinka monta juttua enemmän julkaistaan?

”Juttujen määrä ei ole ratkaiseva, vaan ajankohtaisuus on. Digissä voimme tarttua printtiä paremmin juuri nyt tai lähitulevaisuudessa tapahtuviin asioihin ja ilmiöihin.”

”Sisältöjä tehdään jatkuvasti eli joka viikko tulee uutta. Kruununjalokivijuttumme eli *Syvämmältä*-kategorian pitkä, monikanavaiset artikkelit julkaistaan kuukausittain.”

Miten tuohon riittää raha?
”Digitaalinen media ei vaadi välttämättä suurempaa budjettia kuin printti”, vastaa Aalto-Setälä. ”Toki painopiste muuttuu, kun ei tarvitse maksaa paperista, painomusteesta tai postituksista. Silloin voi satsata sisältöön sekä sen jakeiluun – ja samalla hieman säästää metsiä hakkuilta.”

Miksi GramexPress.fi:tä kannattaa siis alkaa seurata?
”GramexPress on viihdyttävä tapa pysyä kärryllä siitä, mitä musiikin maailmassa ja liiketoiminnassa tapahtuu. Lupaamme kertoa musiikki- ja media-alan ajankohtaisista asioista taitavien toimittajien tuottamana”, vastaa Aalto-Setälä.

”Haluaisitko jakaa oman tarinasi tai mielipiteen tai lukea toisen kollegan ajatuksista? Otamme mielellämme vastaan palautetta ja juttuvinkkejä!”

Tutustu uuteen sivustoon!
Osoita kännykkäkamera viereiseen QR-koodiin.
Siirry www.gramexpress.fi.

Johtosävel

ILMO LAEUVO
Gramexin toimitusjohtaja

Tekoäly, uhka vai mahdollisuus?

Ihminen on koko olemassaolonsa ajan pyrkinyt keksimään keinoja helpottaa, nopeuttaa ja parantaa tekemisiään erilaisin työkaluin ja tekniikoin. Koneet ovat korvanneet työntekijät maataloudessa, tehtaat ovat syrjäyttäneet käsityöläiset ja automaatio manuaalisen työn. Tehokkuuden on monessa toimessa ollut tarpeenkin lisääntyä, ylläpitoa tarvitsevan väkimäärän alati lisääntyessä. Nyt on käännetty tuossa kehityksessä uusi luku, algoritmien kehityttyä kyvykkäiksi synnyttämään tieteellisiä artikkeleita ja aikaansaamaan musiikkia, kuvitusta, tarinoita.

Puhutaan tekoälystä. Tietokoneohjelmilla ei kuitenkaan vielä ole omaa itsenäistä älyä, vaan niiden kyky on omaksua valtava määrä niille syötettyä materiaalia ja yhdistellä sitä nopeasti toivotulla tavalla yllättävästikin. Tekoäly ei tipahda taivaalta. Ihminen luo ohjelmat, ihminen syöttää omaksuttavan tiedon ja muun datan. Ihminen on luonut itselleen uuden työkalun nopeuttaakseen ja helpottaakseen kaupallisia prosesseja sekä nopeuttaakseen tieteellisen tutkimuksen materiaalien analyysiä mm. rokotetutkimuksessa. Keinoäly tuonee eri yhteyksissä meille jokaiselle jotain helpotuksia, mutta varmuudella mullistuksia.

Musiikkiala on muutoksen ytimessä. Sävel, sanat, esitys voidaan kaikki luoda osittain tai kokonaan uusin työkaluin. Yksikään työkalu ei kuitenkaan perustu työkalun omaan luovuuteen vaan kykyyn yhdistellä sille opetettuja asioita pyydettyllä tavalla. Luovuutta tarvitaan ohjelmointiin, opetusmateriaaliin sekä tekoälylle annettavien tehtävien muotoiluun. Keinoälyllä voidaan teetää paljonkin luovan työn vaiheita. Tärkeätä on, että lainsäädännöllä turvataan oikeudenmukainen korvaus niille, joiden luovaa työtä käytetään tekoälyohjelmien opettamisessa.

Luovuus on edelleen ihmisen yksinoikeus. Samoin on ihmisyyden laita. Eri-laisten kyselytutkimusten mukaan ylivoimainen enemmistö yleisöstä haluaa nähdä ja kuulla ihmisten tekemää ja esittämää musiikkia. Ihmisiltä ihmisille.●

Luovuus on edelleen ihmisen yksinoikeus.

KUVA: MATTI MATTIKAINEN

ANNA INGINMAA

- Syntynyt 1986. • Asuu Espoossa.
- Julkaisee ensi helmikuussa The Hypnomen -yhtyeen kanssa *Maailma katoaa* -levyn (Stupido Records).
- Aiempia levyjä: *Nämä kumat* (2011) Omakustanne, *Röyhkä/Inginmaa/Hypnomen* (2016) Stupido Records, *Anna Inginmaa* (2020) Stupido Records, *Film Noir Ep* (2022) Stupido Records.

KUVA: RICARDO SANTOS

KUVA: RICARDO SANTOS

Inginmaa haluaa laulaa tunne edellä

Anna Inginmaa menestyi nuorena kilpatanssissa, mutta sitten musiikki voitti tanssin.

TEKSTI: JUHANA UNKURI

Anna Inginmaa, Kauko Röyhkä ja The Hypnomen-yhtye julkaisivat keuhutun *Huomien on uni* -albumin vuonna 2016. Sittemmin yhteistyö jatkui ja ensi helmikuussa päivänvalon näkee uusi *Maailma katoaa* -albumi; tällä kertaa ilman Röyhkää, joka jäi projektista pois muiden kiireidensä myötä.

Laulaja Anna Inginmaa kertoo uuden levyn olevan suoraa jatkoa aiemmalle.

”Menemme asioissa kuitenkin entistä syvemmälle. Maailma katoaa flirttailee 60-luvun soulin ja iskelmän sekä 70-luvun ranskalaisen popin maastoissa. Mielestäni loppu-tulos kuulostaa ajattomalta, mutta siinä on samalla modernia twistiä. Mukana on myös ripaus psykedeliaa. Tämä ei ole nätti iskelmä-levy, vaan mukana on rosoisuutta”, Inginmaa kuvailee.

Inginmaa kertoo *Huomien on uni* -levyn syntyneen hämmäntävän helposti. Kakkos-albumi oli vireillä jo vuosia sitten, mutta projekti viivästyi koronan myötä.

Hypnomen-yhtyeeseen kuuluvat Pekka Laine (kitara), Juha Litmanen (rummut), Sami Nieminen (urut), Anna Inginmaa (laulu), Jan Grön (basso) ja Janne Auvinen (lyömäsoittimet).

KUVA: MIKKO LINSIG

”Olen ylpeä siitä, että olen osaltani voinut viedä suomenkielistä vokaalijazz-musiikkia maailmalle.”

Anna ja Hypnomen

Inginmaan mukaan kitaristi **Pekka Laineen** luotsaaman The Hypnomenin vahvuus kumpuaa osaltaan sen pitkästä historiasta.

”Hypnomen teki levyjä jo 90-luvulla, jolloin minä itse olin vasta ala-asteella. Bändin soundi on jalostunut vuosien varrella. Heidän soittonsa on saumatonta ja uniikkia.”

Laulaja Inginmaa tuo ryhmään oman, dynaamisen ja sielukkaan panoksensa.

”Minulla on oma vahva ja persoonallinen tapa ilmaista itseäni, enkä kulje tässä Hypnomenin vanavedessä”, hän linjaa.

Molempia levyjä on työstetty Helsingin Kaapelitehtaalla, The Hypnomenin treeni-paikassa, ja ne on äänitetty niin ikään Helsingissä, Ambience Studiosin tiloissa.

”Pidän meidän yhteisestä prosessistamme. Olemme musiikillisesti samaa mieltä monista asioista ja myös henkilökemiamme toimivat hyvin. Olemme me jutelleekin levynteosta, mutta ennen kaikkea olemme soittaneet. Asioista voi aina puhua hyvin ja hienosti, mutta varsinainen taika syntyy soittotilanteessa”, Inginmaa naurahtaa.

Pekka Nisun tuottaman levyn julkaisee Stupido Records. Toistaiseksi levyltä on irtotettu kaksi singleä: *Synnyin auringosta* ja *Aamuyön valoon*. Tulevan pitkäsoiton julkkarit pidetään Helsingin G Livelabissa 9. helmikuuta ja Tampereen G Livelabissa 10. helmikuuta.

Jazzia ja soulia

Vantaalla syntynyt ja varttunut Anna Inginmaa aloitti kilpatanssin 8-vuotiaana. Musiikkikin oli hänelle läheistä lapsesta asti.

”En ole taiteilijaperheestä, mutta kotini oli kulttuurimyrskyinen. Meillä kuunneltiin musiikkia laidasta laitaan, maailmanmusiikista tangoon ja klassiseen. Haaveilin jo tuolloin laulajan urasta.”

Ala-asteella Inginmaa oli kova Spice Girls -fani. Vähitellen musiikki alkoi vetää häntä puoleensa tanssia enemmän. Yläasteella hän oli musiikkiluokalla.

”Sain musiikaaliroolin ja kävin myös laulutunneilla. Treenasin edelleen tanssia, mutta jossakin vaiheessa huomasin, ettei se ja kilpaileminen anna minulle enää tarpeeksi. Halusin perehtyä musiikkiin tarkemmin ja turkia sitä lisää.”

Inginmaan kaveripiirissäkin oli monia musadiggareita. Yhdessä he kuuntelivat muun muassa **Aretha Franklinia**, **Stevie Wonderia**, **Mary J. Bligea** ja **Minnie Ripertonia**.

17-vuotiaana Inginmaa löysi **Erykah Badun** ja neo-soulin.

”Muistan, että kuulin Baduta ensimmäisen kerran jossakin illanvietossa. Siellä soi jokin Badun kappale, missä hän alkoi yht’äkkiä improvisoimaan, scattaamaan. Ajattelin, että mitään, en ole ikinä kuullut tällaista.”

”Kotona menin nettiin ja googletin hänen musiikkiaan. Badun musiikki oli inspiroivaa. Lisäksi hän on artistina kiinnostava ja vähän pelottava: vakava boss lady, joka vetää jazzsoundilla neo-soulia.”

Inginmaa oli kuunnellut jo aiemmin muun muassa **Billie Holidayta** ja **Sarah Vaughania**.

”Aloin tuossa vaiheessa myös laulaa enemmän jazzia. Nautin improvisoinnista, ja huomasin pystyväni täyttämään laulajana itseni ja sen tilan, jossa esiinnyin. Se oli vapauttavaa.”

Virtaa Kotkasta

Sittemmin Inginmaa opiskeli Kotkassa Kymen Konservatoriossa – sitä kutsuttiin myös **Junnu Vainio Instituutiksi** – jossa hän suoritti 2010 ammattimuusiikon tutkinnon; pääaineena laulu ja sivuaineena poikkihuiilu.

”Kilpatanssi opetti minua myös sietämään pettymyksiä, mistä on hyötyä epävarmalla musiikkialalla”, sanoo Inginmaa.

KUVA: RICARDO SANTOS

”Kotkan vuodet olivat merkityksellisiä ja tukivat minun jazz-matkaani. Legendarisessa ravintola Kairossa tapasi olla korkeatasoisia jazz-keikkoja joka maanantai ja Suomen Jazzliitto järjesti Kotkassa konsertteja. Kotkassa oli ylipäänsä hyvää pöhinää.”

Opintojen lopputyönään Inginmaa tuotti Kotkassa oman jazzklubitapahtuman. Sittemmin hän on tuottanut Vantaalla omaa jazzklubia Kulttuuritehdas Vernissaan, jossa tunnetut artistit tulkitsevat omaa materiaaliaan jazz-sovituksina.

”Klubin yhtenä tarkoituksena on madaltaa kynnyksiä tulla nauttimaan jazzmusiikista livenä. Illat ovatkin olleet loppunmyytyjä.”

Inginmaan ura lähti isommin käyntiin vuoden 2016 *Huomien on uni* -albumin

myötä, jonka jälkeen hän alkoi satsata vahvemmin jazzvokalistin uraan. Sittemmin hän on esiintynyt aktiivisesti oman jazzyhtyeensä kanssa sekä tehnyt yhteistyötä mm. Vantaan Viihdeorkesterin, Kymi Sinfonietan ja UMO Jazz Orchestra Ensemblen kanssa. Vuosien mittaan Inginmaasta on kuoriutunut myös sanoittaja ja säveltäjä, ja hänen hengentuotteitaan on kuuluttavissa uudella *Hypnomen*-levylläkin.

Kotimaan kamaran lisäksi Inginmaa on esiintynyt muun muassa Unkarissa ja Saudi-Arabiassa suurlähetystöjen kutsumana.

”Olen ylpeä siitä, että olen osaltani voinut viedä suomenkielistä vokaalijazz-musiikkia maailmalle.”

”Tanssijuus on säilynyt minussa tähän päivään saakka.”

Tanssivuosista oppia

Inginmaa sanoo musiikin olevan hänelle kutsumusammatti.

”Musiikkia on pakko hengittää, jos Suomen kokoisessa maassa yrittää luoda artistina uraa. Eikä minulla ole mitään intressiä kuulostaa teknisesti täydelliseltä. Haluan mennä tunne edellä.”

Jatkossa häntä kiinnostaa tehdä lisää yhteistyötä myös isompien orkesterien kanssa.

”Minua inspiroi esimerkiksi ajatus sinfonia-soundin yhdistämisestä jazz-trion rytmisyyteen.” Kilpatanssin Inginmaa lopetti 18-vuotiaana; hän ylsi siinä maajoukkue-tasolle asti. Hän toteaa olevansa kiitollinen tanssitaustastaan.

”Tanssijuus on säilynyt minussa tähän päivään saakka. Kun laulan keikoilla, esiintymiseni on aina kokonaisvaltaista ja hyvin kehollista.”

”Kilpatanssi opetti minua myös sietämään pettymyksiä, mistä on hyötyä epävarmalla musiikkialalla. Opin tanssivuosina sen, että jos haluaa saavuttaa jonkin määrän, sen eteen täytyy tehdä kärsivällisesti töitä.” ●

Radio Nova Festivaalilla
Helsingissä 16. kesäkuuta 2023
oli runsaasti festariyleisöä.

KUVA: EEVA-MARIA BROTHÉRUS / LEHTIKUVA

Musiikkiala alkanut elpyä

Korona-aika iski rajusti musiikkialaan.
Elpyminen on päässyt käyntiin,
mutta pandemian jäljet näkyvät yhä.

TEKSTI: HEIKKI JOKINEN

Suomi sukelsi syvälle korona-aikana. Muusikoiden työt hävisivät käytännössä kokonaan. Alan ansaintalogiikka ja työtilaisuudet joutuivat ennennäkemättömään paineeseen.

Pandemia on ohi, vaikka virus vielä keskuudessamme sinnitteleekin. Konsertit ja festivaalit ovat käynnistyneet, muusikot kiipeävät jälleen esiintymislavoille. Täysin entiseen ei silti ole palattu.

Alan arvo nousussa

Suomalaista musiikkivientiä edistävä Music Finland laatii vuosittain yhteenvedon musiikkialan taloudesta. Elpyminen näkyy selvästi syyskuussa julkistetusta, vuotta 2022 luotaavasta tutkimuksesta.

Musiikkialan kokonaisarvo oli viime vuonna 1,25 miljardia euroa. Siinä oli nousua edellisvuoteen 27 prosenttia. Vuonna 2021 vastaava arvo oli 1,08 miljardia euroa.

Music Finland laskee mukaan kokonaisarvoon alan ydinalueet elävä musiikki, tekijänoikeudet, äänitteet ja alan saamat avustukset (yhteensä 791 miljoonaa euroa) sekä musiikkikoulutuksen (455 miljoonaa euroa).

Maantiede on palannut

Music Finlandin toiminnanjohtaja **Mikko Manninen** sanoo, että korona pudotti elävän musiikin niin matalalle tasolle, että normalisoituminen tarkoittaa jo merkittävää kasvua.

”Vuoden 2023 tilastot antavat valmistukseen osviittaa, mikä on uusi normaali. Vielä on liian aikaista sanoa, mikä se on, mutta uskallan sanoa, että ydinalueilla mennään yli vuoden 2022 lukujen”, sanoo Manninen.

Alan kenttä toimii jo lähes kuin ennen koronaa, mutta erojakin näkyy. Vahva kustannusten nousu vaikuttaa. Festivaalien ja konserttien liput ovat kalliimpia ja konsertti-kiertueiden valmistelu on entistä vaativampaa.

”Tässä on tuplaefekti: kustannustaso on noussut ja kuluttajilla on vähemmän rahaa huvituksiin. Jos ennen käytiin pari-kolme festivaalia vuodessa, nyt mennään ehkä yhdelle tai ei ollenkaan.”

Suurista artisteista halutaan yhä maksaa, Manninen sanoo ja viittaa esimerkiksi **Taylor Swiftin** ja muiden maailmanluokan artistien kannattaviin kiertueisiin. ”Coldplayn neljä konserttia Olympiastadionillakin myytiin kalliilla lippujen hinnoilla.”

Varmoihin elämyksiin ollaan valmiita satsaamaan, uutta etsivä ja kokeileva elävän musiikin kuuntelu saattaa kärsiä. ”Ehkä nykyään vaaditaan enemmän, jotakin uniikkia.

Korona-aikaan nähtiin Suomen historian hallituin mielenosoitus, jossa mustiin pukeutuneet taiteilijat seisovivat kolmen metrin turvavälejä noudattaen eduskuntatalon edessä.

”Perusasiat taustalla eivät muuttuneet. Hyvä musiikki ja se, mitä ihmiset haluavat kuunnella, menestyy”, sanoo Mikko Manninen.

KUVA: JULIUS TÖYRYLÄ

PMMP myi kaksi kertaa Olympiastadionillisen, se koettiin ainutlaatuiseksi tapahtumaksi.”

Hintojen nousu ja Ukrainan sota vaikuttavat ulkomaiseen konserttitarjontaan Suomessa. ”Maantiede on palannut. Ennen kansainväliset kiertueet tulivat tätä kautta matkallaan Venäjälle, eivät enää. Olemme Euroopan pussinperällä. Lentojen hinnat ovat nousseet ja kiertueiden kustannukset ovat kalliimpia.”

Musiikkivienti kasvoi reippaasti

Suomalaisen musiikin viennin näkökulmasta tänä vuonna ollaan jälleen toiminnallisesti normaalissa toimintaympäristössä. ”Alan festivaalit, tapahtumat ja ammattilaistapaamiset ovat palanneet uomiinsa livenä.”

Viime vuonna musiikkivientimme kasvoi reippaasti. Elävän musiikin vienti kulkee vielä jäljessä aiemmasta, mutta äänitemyynti pysyi entisellä tasolla ja tekijänoikeustuotot nousivat vahvasti.

Näillä musiikin ydinalueilla viennin arvo oli viime vuonna 25,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 se oli 18,1 miljoonaa euroa. Nousu on selvä.

Kun lasketaan mukaan musiikkisovellukset, palvelut ja tekniikka, viennin koko arvo 2022 nousee 130,6 miljoonaa euroon. Vuotta tätä aiemmin se oli 93,3 miljoonaa euroa.

”Jos livemusiikin vienti toipuu, kasvu jatkuu”, Manninen sanoo. Music Finland satsaa nyt erityisesti tekijä- ja teosviennin ja fokuosoi potentiaalisimmille kasvumarkkinoille kuten Pohjoismaihin, Keski-Eurooppaan, Aasiaan ja Yhdysvaltoihin.

Teosviennissä on menestytty viime aikoina. ”Mutta kun **Sibeliuksen** musiikki tippuu tekijänoikeussuojan ulkopuolelle, takapakkia tulee.” Vuoden 2028 alussa Jean Sibeliuksen kuolinvuodesta on 70 vuotta. Tällöin hänen teostensa tekijänoikeussuoja loppuu. Viime vuonna kymmenen eniten esityskorvauksia ulkomailta keränneen teoksen listalla oli seitsemän Sibeliuksen teosta, tilastoi Teosto.

Perusasiat eivät muuttuneet

Pandemian vaikutus saattaa jatkossa näkyä kadonneena potentiaalina ja kykyinä, Manninen sanoo. ”Korona kuritti alaa niin pahasti, että moni nupullaan oleva kasvuyritys meni kanveesiin. Moni vaihtoi alaa, ainakin palveluntoimittajista, tekijöistäkin.”

Nyt ala on jo ainakin määrällisesti lähellä normaalia. ”Mutta toimintaympäristöstä riippuen henkinen palautuminen on vielä kesken.”

Jos jotakin hyvää haetaan, niin korona lisäsi verkostoitumista ja tapoja tehdä, Manninen sanoo. ”Tulevaisuus vasta näyttää, toiko korona varsinkin kansainväliseen tekemiseen malleja, jotka voivat toimia positiivisesti. Maailma pienei ja ihmisten tavoitettavuus parani.”

”Mitä tahansa ympäristössä muuttuukin, perusasiat taustalla eivät muuttuneet. Hyvä musiikki ja se, mitä ihmiset haluavat kuunnella, menestyy.”

Yleisö varovaisempaa

Juho Viljanen seuraa muusikkojen tilannetta Muusikkojen liiton freelancereiden luottamushenkilönä. Nyt koronan jälkeen ollaan menossa normaaliin päin, hän sanoo.

”Kun juttelee tapahtumajärjestäjien ja työnantajien kanssa, tilanne näkyy siinä, että yleisö tulee varovaisemmin paikalle.” Suosituimmat konsertit myydään nopeasti loppuun, mutta ruohonjuuritasolle päin menettäessä lippuja ostetaan myöhemmin.

Korona-ajan selvä vaikutus muusikkojen arjessa ilmenee Viljanen mukaan siinä, että

joillakin kuluneen kesäkauden festivaaleilla tapahtumatuotantoon liittyvää tekniikkaa sekä henkilökuntaa oli ilmeisesti vaikeampi saada. ”Tapahtui aivovuotoa, ja se se näkyy siinä, että hommat eivät aina toimi kuten ennen.”

”Kalustosta ja henkilökunnasta on pulaa, ei muusikoista. Kovankin luokan mu-

”Kun juttelee tapahtumajärjestäjien ja työnantajien kanssa, tilanne näkyy siinä, että yleisö tulee varovaisemmin paikalle”, sanoo Juho Viljanen.

KUVA: TERO AHONEN

Koronan jättämä epävarmuus näkyy: liput varataan usein viime tipassa.

Gettomasa esiintyi Himos Juhannus-festivaalilla Jämsässä juhannusaattona 23. kesäkuuta 2023.

KUVA: TOMMI ANTTONEN / LEHTIKUVA

sikoita kouluttautui muihin töihin, mutta he ovat ainakin osin palanneet alalle.”

Kuulijoiden herääminen lippujen hankintaan entistä myöhemmin ja kalustoon liittyvät pulmat ovat tehneet esimerkiksi konserttialikiertueista aiempaa riskialttiimpia.

Hintojen nousu vaikuttaa

Voimakas kustannusten nousu lisää riskejä ja harkintaa musiikkitapahtumien järjestämisessä. ”Yleisökin on hiukan varovaista, sillä kulutustottumukset muuttuivat korona-aikana. Ihmiset ehkä tottuivat suoratoistoon kotona.”

Lippujen hinnat ovat nousseet yleisen kulujen nousun myötä. ”Kiertueita joudutaan suunnittelemaan ja budjetoimaan tarkemmin kuin aikaisemmin.”

Kustannuspaine on kova tapahtumajärjestäjien ja työnantajien puolellakin. ”Kaikesta kiristetään ja se valuu yksittäisen muusikon sopimusneuvotteluihin asti.”

Työtilaisuuksien määrää nyt Viljanen pitää vaikeana arvioida. Ainakaan niitä ei ole enemmän kuin ennen koronaa, hän sanoo. ”Ala elpyy yhä, vielä ei ole business as usual.”

Erityisesti häntä huolestaa, miten korona ja siitä elpyminen vaikuttavat alan opiskelijoihin ja nuoriin alalle tuleviin muusikoihin. Heillä ei ole nyt helppoa.●

Miten musiikkialan talous pyörii?

Musiikkialan talous on kooltaan 1,25 miljardia ja kaikkien luovien alojen 15,8 miljardia euroa. Mutta miten tämä talous toimii?

TEKSTI: LAURI KAIRA

Miten kulttuurialan ekosysteemi toimii, miten luodaan alalle talouskasvua ja työpaikkoja? Nämä kysymykset kiinnostavat niin tutkijoita kuin luovien alojen etujärjestöjä.

Vastaamista vaikeutti pitkään se, että tilastoista oli vaikea löytää luovien alojen talous- ja työllisyyslukuja. Nyt tilanne on korjattu. Vuoden sisällä on julkaistu useita selvityksiä.

Music Finland tutkimuksen edelläkävijä

Musiikin puolella hyviä tilastoja on ollut tarjolla jo ennenkin, koska Music Finlandin tutkimusyksikkö on tehnyt niitä.

”Olemme julkaisseet raportteja musiikkialan kokonaisarvosta jo yli kymmenen vuoden ajan. Menetelmät ovat vakiintuneita, ja niistä voidaan seurata myös pitkän aikavälin kehitystä”, sanoo tutkimuspäällikkö **Merja Hottinen**.

Music Finlandin mukaan Suomen musiikkialan arvo nyt noin 1,25 miljardia euroa. Tuoreimpien Music Finlandin selvitysten mukaan Suomen musiikkialalla on ollut talouskasvua lähes kaikilla sektoreilla.

Hottisen mukaan pandemian väistyttyä selkeää kasvua on ollut paitsi elävän musiikin sektorilla, myös äänite- ja tekijänoikeussektoreilla. ”Musiikkiviennin arvo kasvoi jopa 40 prosenttia, ja toi Suomeen vientituloja 130,6 miljoonaa euroa.”

Luovat alat kokonaisuudessaan
Eduskuntavaalien alla Luovan työn tekijät ja yrittäjät – Luovat ry teetti Taloustutkimuksella selvityksen luovien alojen taloudesta ja työllisyysvaikutuksesta. Sen mukaan luovien

”Musiikkiviennin arvo kasvoi jopa 40 prosenttia”, sanoo Music Finlandin tutkimuspäällikkö Merja Hottinen.

KUVA: JULIUS TÖYRYLÄ

alojen talous oli 14,8 miljardia euroa. Osa tästä on yhteiskunnan rahoittamaa ja osa yksityistä toimintaa. Jos mukaan otetaan opetusministeriön alainen koulutus, luku nousee 15,8 miljardiin euroon.

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2022 kulttuuriammatti oli päätyönä noin 136 100 hengellä. Heistä 12 prosenttia oli määräaikaisessa työssä ja 25 prosenttia yrittäjinä.

”Luovat alat ovat kasvaneet merkittäväksi toimialaksi. Se on kooltaan jo kaksikertainen matkailu- ja ravintola-alaan verrattuna ja kolmasosa rakentamisalaan verrattuna”, sanoo **Pasi Holm**, joka siirtyi pari vuotta sitten Taloustutkimuksen tutkimusjohtajan paikalta

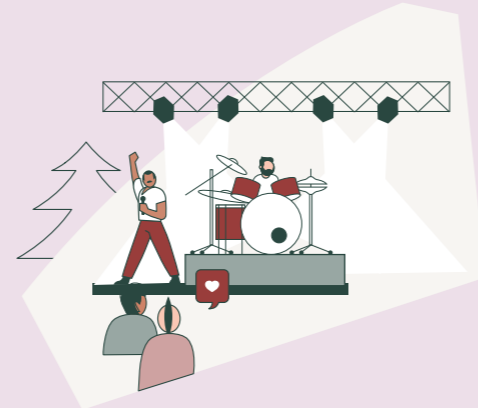
Finnish Consulting Group FCG:n johtavaksi asiantuntijaksi.

Suurimmat alat ovat Holmin selvityksen mukaan peliala ja viihde-elektroniikka (3,8 mrd.), lehdistö ja uutistoimistot (3,5 mrd.), mainos- ja viestintätoimistot (1,7 mrd.), kirjallisuus (1,4 mrd.) sekä elokuva ja av-ala (1,1 mrd.).

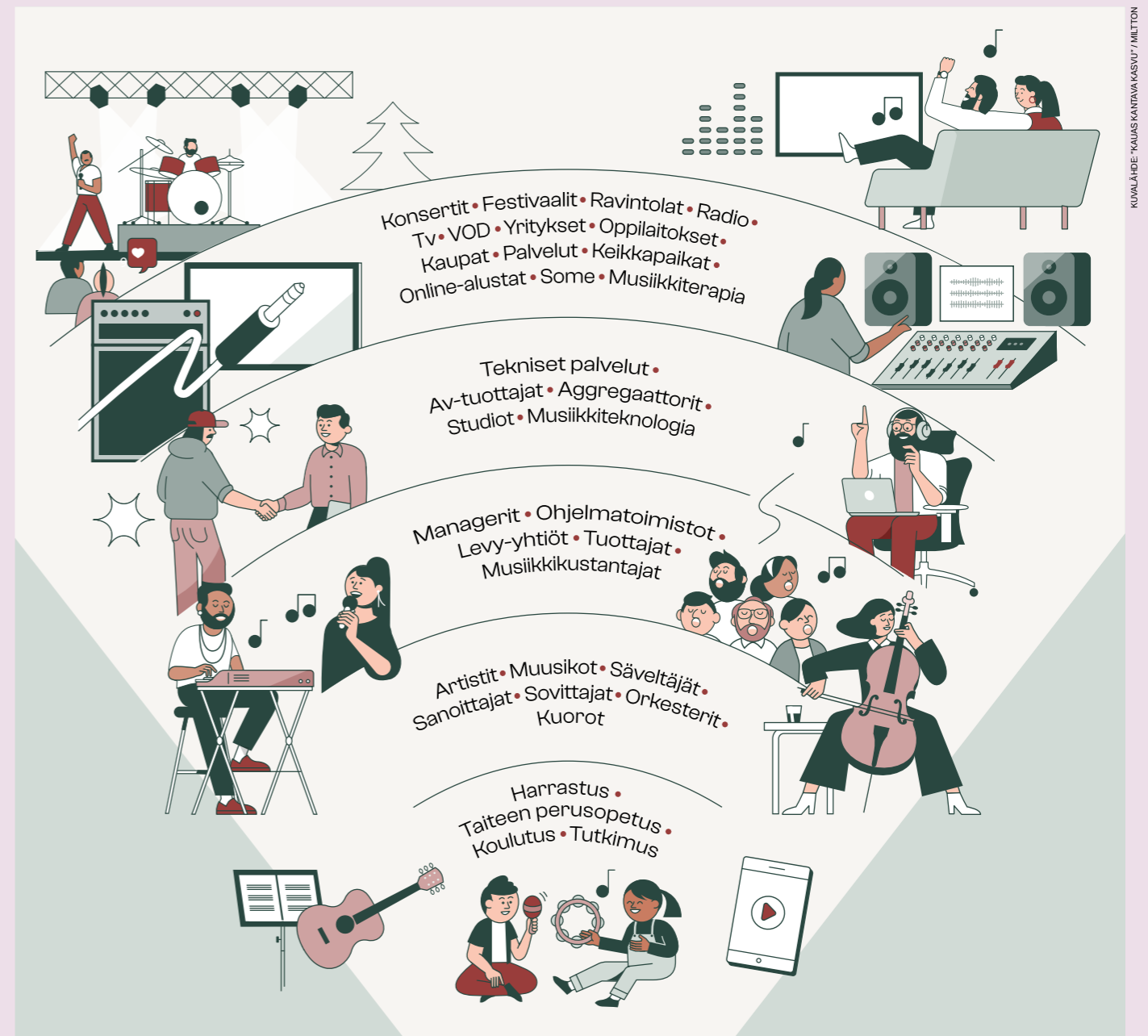
Luovien alojen vaikutukset kansantalouteen ovat yllättävänkin suuria.

Suurempi kuin moni perinteinen ala

Luovat ry:n aineistossa siteerataan Tilastokeskuksen dataa, jonka mukaan luovat alat tuottivat ennen koronaa 3,3 prosenttia BKT:stä ja 3,1 prosenttia työpaikoista.

Elävän musiikin yksityissektori oli vuonna 2022 kooltaan 296,9 miljoonaa euroa. Koronasta elpynä ala kasvoi edellisvuodesta peräti 170 prosenttia.

Musiikin arvoketjussa voidaan erottaa monta tärkeää porrasta. Kuvassa ovat muun muassa musiikkikoulutus, biisien kirjoittaminen ja esittäminen, äänitemusiikkituotanto sekä radiokanavien, konserttien ja Spotifyn tyypiset kuluttajapalvelut.

Jopa koronan aikana, vuosina 2020 ja 2021, luovien alojen BKT-osuus säilyi suurempana kuin useimmilla perinteisillä teollisuuden aloilla, kuten mm. paperiteollisuudella (1,4 %), elintarviketeollisuudella (1,3 %), kemianteollisuudella (2,7 %) ja puutuoteollisuudella (0,9 %). Luovat ry muistuttaa.

”Yhteiskunnan osaamis-palveluvaltaistuminen korostaa luovia aloja trendinomaisesti pitkälle tulevaisuuteen”, sanoo Pasi Holm.

Toimiala on erittäin yrittäjävaltaista. Luovat ry kertoo, että Tilastokeskuksen mukaan kulttuuriammateissa päätoimissa työskentelevistä toimi vuonna 2021 peräti 28 prosenttia yrittäjinä.

Elävän musiikin julkinen sektori (muun muassa kaupunginorkesterit ja Kansallisooppera) oli vuonna 2022 kooltaan 221,1 miljoonaa euroa ja kasvoi kahdeksan prosenttia.

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Musiikkiala.fi julkaisi marraskuun puolivälissä *Kauas kantava kasvu* -aineiston toimialan vaikuttavuudesta. Musiikkiala.fi on tietoportaa, jonka Gramex ja Teosto yhdessä perustivat.

Aineiston tavoitteena on kertoa tiiviisti ja tutkimukseen perustuen musiikkialan yhteiskunnallisesta merkityksestä.

Sivuston mukaan musiikkiala on yhteiskunnassa täysin poikkeuksellinen ala, joka kykenee synnyttämään sekä työtä että taloudellista kasvua samaan aikaan, kun se vahvistaa kriisikestävyyttä ja ihmisten hyvinvointia.

>>>

>>>

Hyvinvointia ja kriisikestokykyä

Teksteissä kuvataan musiikin vaikutusta suomalaisen kulttuuriin, identiteettiin, kriisikestokykyyn, oppimistuloksiin, hyvinvointiin ja talouskasvuun. Sivuston mukaan suomalaiset kuuntelevat musiikkia keskimäärin 105 minuuttia päivässä.

Historiasta tiedetään, että musiikki on aina ollut merkittävä suomalaisen identiteetin ja yhteisöllisyyden rakentajana. Se on kokoava voima, joka yhdistää meidät osaksi arvokasta sukupolvien jatkumoa. Musiikin avulla henkilön kriisinsietokyky ja resilienssi kasvaa.

Sivuston mukaan musiikki on myös hyvinvointi-investointi. Se ennaltaehkäisee mielenterveysongelmista ja syrjäytymisestä aiheutuvia kuluja ja tuo säästöjä sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Yksilötasolla musiikki auttaa kivunlievityksessä, estää muistisairauden etenemistä ja toimii apuna mielenterveyskuntoutuksessa, aineistossa tiivistetään tutkimustietoa. Tutkimusten mukaan 61 prosenttia koki työkykynsä parantuneen elävän musiikin ansiosta.

Musiikkiala.fi kertoo myös, että yksi musiikkitapahtuma voi tuoda kuntaan miljoonien eurojen lisätulot ja että immateriaali-oikeusala on globaalisti nopeimmin kasvava teollisuuden ala.

"Luovat alat on kooltaan jo kaksikertainen matkailu- ja ravintola-alaan verrattuna", sanoo FCG:n johtava asiantuntija Pasi Holm.

KUVA: PASI HOLMIN HENKILÖKOHTAINEN ARKISTO

Sivustolla kerrotaan myös, että "musiikkiin liittyvä immateriaali-oikeuksien teollisuuden ala on globaalisti nopeimmin kasvava teollisuuden ala".

Arvoketju kohti kuluttajaa

Musiikkiala.fi kuvaa myös suomalaisen musiikin ekosysteemin eri portaat. Alalla on pitkä arvoketju, jossa jokaisella portaalla on paikkansa.

Kaiken pohjana on hyvä koulutus ja harastustoiminta. Sitä kautta kasvaa lahjakkaita muusikoita, musiikkituottajia, musiikin tekijöitä ja orkesterinjohtajia.

Seuraava porras on alan yritysverkko levy-yhtiöistä kustantajiin ja ohjelmatoimistoihin. Nykyisin osa taiteilijoista toimii myös tällä portaalla.

Seuraava porras – eli lukuisat radiokanavat, Spotifyn tyyppiset striimauspalvelut, festivaalit, keikkapaikat ja musiikkiravintolat – tuovat musiikin sitten kuluttajalle saakka.

Äänitesektori kasvoi seitsemän prosenttia ja oli vuonna 2022 kooltaan 118,4 miljoonaa euroa. Markkinasta on digiä jo 91 prosenttia. Fyysinen kauppa on suurimmaksi osaksi vinyylilevyjä. Kotimaisen osuus oli noin kolmannes ja indieyhtiöiden 27 prosenttia.

Osaamista ja talouskasvua

Sivuston mukaan musiikki vaikuttaa osaamiseen, toiminta- ja työkykyyn ja lopulta koko yhteiskunnan uusiutumiskykyyn. "Musiikkikasvatus ja -koulutus vaikuttaa tutkitusti esimerkiksi matemaattisten ja tulevaisuuden työelämässä vaadittavien taitojen kehitykseen."

Musiikkialan yli 30 000 osaajista lähes kolmannes on yrittäjiä, mikä on reilusti yli suomalaisen keskiarvon, aineisto muistuttaa.

Musiikki on miljardin euron yrittäjävetoinen toimiala, johon investoitu euro tuottaa itsensä takaisin viisinkertaisesti. "Kerrannaisvaikutukset muun muassa matkailu-, palvelu- ja ravintola-aloille ovat merkittäviä – yksi musiikkitapahtuma voi tuoda kuntaan miljoonien eurojen lisätulot."

Tekijänoikeustulot kasvoivat 14 prosenttia ja olivat vuonna 2022 110,4 miljoonaa euroa. Suurin osa oli tekijänoikeusjärjestöjen korvauksia muun muassa konserteista, radio- ja TV-soitosta ja internetkäytöstä Teoston osuus oli 81 miljoonaa euroa ja Gramexin 26,4 miljoonaa euroa.

"Musiikkiala on erittäin kuluttajalähtöinen ja kansainvälinen toimiala, jossa kansainväliset trendit ja teknologiset muutokset vaikuttavat lähes reaaliaikaisesti", sanoo Pasi Holm.●

Kuvituskuvien numerotietolähde: Musiikkialan talous Suomessa 2022/Music Finland

Musiikkikoulutuksen arvo vuonna 2022 oli 454,7 miljoonaa euroa. Suurimmat sektorit olivat perusopetus ja lukio (197,2 miljoonaa euroa), taiteen perusopetus (129,4 miljoonaa euroa), vapaa sivistystyö (46,8 miljoonaa euroa) sekä yksityinen musiikkiopetus (31 miljoonaa euroa).

MUSIKKIALAN KOKONAISARVO 1,25 MILJARDIA

MUSIC FINLANDIN tutkimuksen mukaan Suomen musiikkialan kokonaisarvo vuonna 2022 oli 1,25 miljardia euroa. Kokonaisarvoon lasketaan musiikkialan ydinsektorit eli elävä musiikki, tekijänoikeudet, äänitteet sekä alan saamat avustukset (yhteensä 791 miljoonaa euroa) sekä musiikkikoulutus (455 miljoonaa euroa).

Alan arvo on kasvanut suhteessa edellisvuoteen 16 prosentilla erityisesti elävän musiikin kentän koronan jälkeisen elpymisen vuoksi.

Musiikkialan ydinsektorien taloudellinen arvo on laskettu samoilla menetelmillä kuin aiemmin, ja sen arvo nousi koronapandemian jälkimainingeissa 27 prosentilla.

Erytisen paljon kasvoi elävän musiikin sektori, jonka arvo, 517,9 miljoonaa euroa, palautui nyt pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Tekijänoikeustulot kasvoivat 14 prosentilla 110,4 miljoonaan euroon.

Äänitesektori kasvoi seitsemän prosenttia, ja sen vähittäismyynnin kokonaisarvo voidaan nyt arvioida 118 miljoonaan euroon.

Samaan aikaan koronapandemian takia moninkertaistunut julkisen ja yksityisen tuen määrä lähes puolittui. Tukia jaettiin nyt 58 miljoonaa euroa, josta koronatukia oli vielä lähes 24 miljoonaa euroa.

Musiikkikoulutuksen arvo tutkittiin nyt pitkältä ajalta täysin uudelleen yhteistyössä musiikkiala.fi-hankkeen kanssa. Tämä päivitys nosti arvoa 186 miljoonalla eurolla. Vuoden 2022 arvo oli 455 miljoonaa euroa.●

Ääni

Ääni-palstalla esitellään kauden kiinnostavia ääniteknologian uutuuksia.
Teksti: Tommi Saarela

Warm Audio ODD

Lämpöä ja säröjä

WARM AUDION ODD-kitaraefektiä kuvaillaan sävyiltään aggressiiviseksi ja täyteläiseksi operaatiovahvistinperiaatteella toimivaksi säröpedaaliksi.

Entisaikojen analogistudioiden klassikkolaitteiden replikoihin erikoistunut texasilainen Warm Audio alkoi takavuosina laajentaa repertuaariaan myös kitarapedaaleihin. Tämän tuotelinjan hedelmiin myös ODD kuuluu.

Volume-, Drive- ja Tone-potikoiden sekä True bypass -ohituskytkimen rinnalla laitteeseen sisältyy UK/US-kytkin. Sen avulla pedaali vaihtaa käytöstään brittiläisen tai amerikkalaisen perinnetyypin vahvistimen suuntaan, jotta lopputuloksena olisi kaikissa tapauksissa elävä, tukeva ja soittajan tahtoon taipuva säröinen kitarasoundi. UK-asetto säröyttää kitaran signaalin herkemmin ja korostaa yläkeskialueita.

Laite toimii yhdeksän voltin paristolla tai vastaavalla verkkolaitteella.

Tanakkaan teräskoteloon pakattu ODD maksaa noin 130 euroa.●

warmaudio.com

Sir Brianin soundilla

BRITTISYNTYINEN vahvistinmerkki Vox ei tarkempia esittelyjä kaipaa. Legendaarista AC30-mallia alettiin valmistaa jo vuonna 1958 ja se lukeutuu maailman tunnetuimpien kombovahvistimien kategoriaan. Beatles otti käyttöön AC30-vahvistimet vuonna 1962 ja käytti mallia koko uransa ajan. Queenin kitaristi, Britannian

Kevyemmin keikalle

KEVYIDEN äänentoistolaitteiden edelläkävijäksi mainittu Bose on päivittänyt muusikoiden rakastaman mikro-PA-järjestelmänsä uudelle tasolle. S1 Pro+ -kaiuttimessa huippuluokan äänenlaadun, kannettavuuden ja helppokäyttöisyyden kerrotaan olevan täydellisessä tasapainossa. Tehokkaalla litium-akulla varustettu uutuus on "all-in-one"-tyyppinen, selkeä äänentoistoratkaisu musiikkiesityksiin, dj-käyttöön, oppilaitoksiin, lattiamonitoriksi tai yleisvahvistimeksi.

Bosen uutuuteen sisältyy kolmekanavainen mikseri, jossa on kanavakohtaiset voimakkuus- ja sävynsäädöt sekä kaiku. Kahteen ensimmäiseen kanavaan voidaan yhdistää xlr- tai normaali plugikaapeli, kanavaan kolme joko normaali tai miniplugi. Bluetooth-yhteyden avulla vahvistimeen voidaan helposti liittää ulkoinen äänilähde.

Mikserin etähallinta onnistuu maksuttomalla Bose Music -sovelluksella, ja lisävarusteena Bosen tuotteeseen on saatavilla langattomia RF-lähettimeä mikrofoneille ja instrumenteille.

Alle 800 euroa maksava, reilun kuuden kilon painoinen Bose S1 Pro+ voidaan asentaa myös kaiutintelineeseen. Soittoaikaa luvataan yhdellä latauksella jopa 11 tuntia.●

bose.fi

Vox AP-BM amPlug

Vox MV50-BM

kuninkaan Charles III:n tänä vuonna ritariksi lyömä Brian May on myös ollut uskollinen Voxille jo Queenin perustamisen ajoista asti, eli yli viiden vuosikymmenen ajan.

Juhlitaakseen aateloitua ja pitkää yhteistyötä Sir Brianin kanssa Vox on julkaissut miniatyyrimalliston, jonka tavoitteena on tuoda Brian Mayn uniikki kitarasoundi osaksi jokaisen kitaristin sointivalikkoa.

Voxin taskukokoinen MV50 Brian May Signature -vahvistin simuloi AC30-kombon mestarikitaristin asetuksilla. Uskomattomat 50 wattia tehoa neljän ohmin kuormaan tarjoava pikkulaite sisältää Mayn salaisista aseista kenties tärkeimmän eli treble boosterin lisäksi gain-, tone- ja volume-säätimet sekä tarpeelliset sisään- ja ulosliitännät.

Bose S1 Pro+

Gainia kerrotaan löytyvän niin paljon, että sillä saa kitaran todella laulamaan Brian Mayn tyyliin.

Rinnakkaistuotteena saataville tuli Brian Mayn soundeilla ja myös efekteillä (mm. phaser ja delay) varustettu kuulokevahvistin AP-BM amPlug, joka liitetään suoraan kitarajakkiin, ja toiselta puoleltaan soittajan kuulokkeisiin. Senkin soundimaailma on luotu mahdollisimman yhdenmukaiseksi klassisen AC30:n kanssa, joka on ajettu treble boosterin läpi. Laite tarjoaa lisukkeinaan samplet We Will Rock You -hitin tömistys/taputuskomppista.

MV50-BM maksaa noin 300 euroa, ja pakettina kahdeksantuumaisten kaiuttimien kanssa noin 500 euroa. AP-BM amPlug maksaa vajaat 70 euroa.●

voxamps.com

JUHANI MERIMAA

- Syntynyt 26. marraskuuta 1947 Toijalassa.
- Toiminut Tavastia-klubin toimitusjohtajana vuodesta 1980. Jää eläkkeelle vuoden vaihteessa.
- Helsingin Rock and Roll -yhtiön omistaja ja hallituksen jäsen. Yritys pyörittää Tavastian ohella Semifinal-klubia ja Ravintola Ilvestä sekä tuottaa ravintolapalveluita useammalle festivaalille.
- Järjesti Vantaan Festivaalit Oy:n kautta myös Turun Ruisrockia ja Korson Ankkarockia.
- Luonnontieteiden kandidaatti Helsingin yliopistosta.
- Asuu Vantaan Korsossa.

Don Juhani

Juhani Merimaa on suomalaisen rockmusiikin kummisetä ja merkittävä vaikuttaja. Tavastia-klubin isäntä jää vuodenvaihteessa eläkkeelle. Millaisena hän näkee asemansa kotimaisessa musiikkibisneksessä?

TEKSTI: VILLE HARTIKAINEN KUVAT: VILLE MALJA

”En osannut paljon mitään, mutta halusin perehtyä”, Merimaa sanoo uransa alusta.

Mies hymyilee varovaisesti. Ruskean puvuntakin alta paistaa vaalea slipoveri, hiukset on kamattu siististi jakauselle.

Valokuva on otettu vuonna 1978. Kuvan mies on matematiikanopettaja **Juhani Merimaa**, 30-vuotias perheenisä ja Härmäläis-Osakunnan kuraattori Vantaan Koivukylästä. Kahta vuotta myöhemmin hänet valitaan Tavastia-klubin toimitusjohtajaksi.

Merimaan johdolla Tavastiasta kehittyi Suomen tunnetuin keikkapaikka ja kotimaisen rockmusiikin pyhättö, jolla esiintyminen on jokaisen suomalaisartistin unelma. Samalla hän kohoaa kotimaisen rockbisneksen yhdeksi kunnioitetuimmista ja arvostetuimmista vaikuttajista. Mieheksi, jonka mielipiteillä on merkitystä.

Mutta ei hän mistään sellaisesta kuvanottohetkellä tiennyt. Ei edes unelmoinut.

”En osannut paljon mitään”, Merimaa sanoo.

”Mutta halusin perehtyä.”

20 sentin pajatsoa

Vuonna 1970 auennut Tavastia-klubi on yksi Euroopan vanhimmista liveklubeista. Sen lavalla esiintyvät maan isoimmat nimet, kansainväliset vieraat ja tulevaisuuden tähdet yli 250 iltana vuodessa.

Juhani Merimaa on toiminut keikkajärjestäjänä yli 40 vuoden ajan. Sinä aikana hän on nähnyt aitiopaikalta, miten kotimainen musiikkibisnes on kehittynyt asteittain kotikutoisesta puuhastelusta ammattimaiseksi liiketoiminnaksi.

Viime vuosien suurimmat muutokset tapahtuma- ja ravintola-alalla liittyvät Merimaan mukaan pandemian lisäksi siihen,

Merimaan mukaan Tavastian menestys nojaa pitkään historiaan, hyvä sijainti ja tilan soveltuvuudelle elävään musiikkiin.

että monia tapahtumapaikkoja on poistunut markkinoilta ja elävän musiikin tarjonta kokonaisuudessaan on vähentynyt.

Merimaa muistelee, että vielä 1990-luvulla ei ollut tavatonta, että Popedan ja Yön kaltaiset maan ykkösbändit tekivät reilusti yli sata keikkaa vuodessa. Nykyisin yhtyeiden vuosikohtaiset keikkamäärät lasketaan muutamissa kymmenissä.

Tapahtuma-alalla kulttuurimuutos on johtanut umpikujaan. Esimerkiksi Helsingin ydinkeskustasta ovat hävinneet muutaman vuoden sisällä Circus, Virgin Oil, Nosturi ja Gloria.

Merimaa vertaa klubitoiminnan pyörittämistä 20-sentin pajatson pelaamiseen: kolikoita saa lätkiä urakalla, eikä käteen jää silti paljon mitään.

”Rockklubin ylläpitäminen vaatii aikaisoa käyttöasteen. Keskustassa vuokrat ovat melko suuret. Kiinteistöjen omistajat haluavat ottaa maksimihyödyt joka neliöstä. Siksi pitäisi olla useammin auki kuin vain viikonloppuisin, muuten tulee äkkiä lappu luukulle. Niin markkinatalous toimii, raha ratkaisee.”

Menestyksen resepti

Tavastian toimintaan ajanvirkaukset eivät ole silti juurikaan vaikuttaneet. Merimaa kertoo koronapandemian jälkeisen vuoden 2022 olleen yksi klubin historian parhaimpia. Eikä tulevaisuus näytä yhtään huonommalta.

Miten se on mahdollista?

Merimaa löytää Tavastian menestystielle kolme selitystä: 1. Pitkä historia. 2. Hyvä sijainti. 3. Tilan soveltuvuus elävälle musiikille.

>>>

Merimaan mukaan työntekoa voi jatkaa niin kauan kuin se tuntuu kivalta. Mutta sitten pitää alkaa miettiä, jos on ainoa, josta se tuntuu kivalta.

>>>

Tällä hetkellä vaikuttava tekijä on myös kilpailun puute. Helsingissä muita noin tuhannen hengen kokoisia rockklubeja ei ole enää jäljellä.

Entä hänen oma merkityksensä? Merimaa on kipparoinut Tavastiaa menestyksekkäästi vuosikymmenestä toiseen. Samaan aikaan kilpailija yksi toisensa jälkeen on uponnut. Ei kai se pelkkää sattumaa voi olla?

Merimaa naurahtaa. Hän sanoo, ettei usko oman panoksensa olleen ratkaisevassa osassa Tavastian menestystarinassa. Hänen pallillaan olisi voinut istua yhtä hyvin joku muukin. Lopputulos olisi ollut silti sama.

”Ei tämä mitään ydinfysiikkaa ole”, Merimaa toteaa.

Moni näkee asian toisin. GramexPress kysyi useammalta eturivin muusikolta, minkälainen mies Tavastian päällikkö on. Vastaukset olivat poikkeuksellisen ylistäviä. Merimaata luonnehdittiin harvinaisen fiksuksi, ammattitaitoiseksi, hyväsydämiseksi ja ehdottoman luotettavaksi yhteistyökumppaniksi.

Mitään pahaa sanottavaa ei kellään hänestä ollut.

”Kyttäävät uutta keikkaa”, Merimaa murjaisee kuullessaan asiasta.

”Ei tämä mitään ydinfysiikkaa ole”, Merimaa toteaa rock-klubin pyörittämisestä.

Niin. Huumorintajuiseksikin häntä on väitetty.

Läheltä piti

Löytyy Merimaan uran varrelta yksi kompastuminenkin. Tai ainakin puolittainen sellainen.

1980-luvun lopulla Tavastiaa hallinnoinut Hämäläisten Ravintola Oy ei ollut tyytyväinen klubin taloudelliseen tilanteeseen, ja halusi tehdä paikasta kannattavamman liiketoimintamallia vaihtamalla. Rock-konserttien oheen kaavailtiin erityyppistä viihdetoimintaa ja hintakatkoa esiintyjille.

Merimaa piti ratkaisua huonona. Seurasi kiista, jonka päätteeksi hänet irtisanottiin toimitusjohtajan tehtävästä.

”Elettiin juppiaikaa ja arvomaailma oli hyvin bisnesvetoinen. Ehkä persoonaniakaan ei miellyttänyt. Siinä ajaututtiin joka tapauk-

ssa konfliktiin, ja tilalleni palkattiin uudet pomot.”

Merimaa siirtyi helsinkiläisen hotellin johtajaksi. Toukokuussa 1990 hän käynnisti Kaivohuoneella Liberatore-nimisen kesäklubin, josta tuli saman tien menestys. Esiintyjinä nähtiin kotimaan suurimpia nimiä **Hectorista** Eppu Normaaliin.

Samaan aikaan Tavastia-klubi ajautui vaikeuksiin. Kävijämäärät olivat tippuneet neljänneksellä ja velat paisuneet miljooniin markkoihin. Musiikkiväki piti asiakaskadon syynä Tavastian toimitusjohtajan vaihtumista.

Alkuvuodesta 1991 Hämäläisten Ravintola Oy ilmoitti ajautuneensa konkurssiin. Perinteikkään rockklubin pelastajaksi saapuivat **Juhani Merimaa** ja **Pekka Görman**. Parivaljakko perusti Helsingin Rock and Roll Oy:n ja osti konkurssipesän itselleen. Tavastian tarina sai jatkoa.

Vaikka läheltä se piti, Merimaa huomauttaa.

”Pieni anekdootti asiassa oli, että meitä vielä paremman tarjouksen oli tehnyt eräs uskonnollinen järjestö. Tavastian tilalle olisi tullut rukoushuone. Siihen ei omistajan (Hämäläisten Ylioppilassäätiö) kantti riittänyt.”

Ainutlaatuinen asema

Juhani Merimalla on ainutlaatuinen asema kotimaaisessa musiikkibisneksessä. Hän on Suomen tärkeimmän rockklubin pitkäaikainen johtaja ja omistaja ja toimi pitkään myös Ankkarock- ja Ruisrock-festivaalien vetäjänä.

Jälkeläisetkin ovat alalla jo kolmannessa polvessa: tytär **Mirva Merimaa** omistaa Tiketti-lipunvälitysfirman ja tämän poika **Mikko Merimaa** työskentelee Tavastian ohjelmajohtajana. Suvun lonkerot ovat syvällä kotimaaisessa musiikkitoiminnassa.

Millainen vallankäyttäjä hän mielestään on?

”En sanoisi... Jos ajattelee kokonaiskeikkamäärää, niin oma roolini on aika vaatimaton. Olen ehkä mahdollistanut tiettyjä asioita, mutta olisiko jokin ilmiö jäänyt näkemättä ilman minua? Tuskinpa”, Merimaa muotoilee.

Näetkö työssäsi yhteiskunnallista aspektia?

”Totta kai kulttuurissa on paljon yhteiskunnallisiakin ulottuvuuksia ja pitäähän niitä myös edistää. Ajatellaan vaikka tasa-arvoa, vastuullisuutta, rasminvastaisuutta ja monikulttuurisuutta. Sellaiset arvot kuuluvat keskeisesti musiikkibisnekseen. Emme ole niiden ulkopuolella. Musiikki nimenomaan madaltaa kaikenlaisia raja-aitoja ja luo yhteisymmärrystä erilaisten väestöryhmien välille. Sen avulla voi rakentaa parempaa yhteiskuntaa.”

Vantaan Korsossa asuva Juhani Merimaa jää vuodenvaihteessa eläkkeelle Tavastia-klubin toimitusjohtajan tehtävästä.

Aika lähteä eläkkeelle

Kaikki hyvä loppuu aikanaan. Kesäkuun alussa Merimaan ilmoitti jäävänsä vuoden vaihteessa eläkkeelle. Tavastian uutena toimitusjohtajana aloittaa Flow Festivalin markkinointipäällikkönä sekä Lippupisteiden ja Tiketin myyntijohtajana aiemmin toiminut **Mari Hatakka**.

Merimaa on lopettaessaan 76-vuotias. Ei mikään nuori poika enää.

”Yksi vanha luokkakaveri sanoi, että niin kauan työn tekoa voi jatkaa, kun se tuntuu kivalta. Mutta jos on ainoa, josta tuntuu kivalta, niin kannattaa miettiä”, Merimaa vitseilee.

”Sekin hetki lähestyy.”

Lisäksi ikä on alkanut painaa kropassa. Merimaa sanoo, ettei jaksaa valvoa enää sa-

malla tavalla kuin nuorempana. Hyvinvointia on muutoinkin mietittävä nykyisin tarkemmin. Kymmenisen vuotta sitten hän sai sydänkohtauksen. Se pakotti muuttamaan elämänrytmiä.

Toimitusjohtajan töistä luopuminen ei merkitse silti täydellistä eläköitymistä. Merimaa toimii jatkossakin useissa hallitustehävissä, kuten Helsingin Rock and Roll -yhtiön hallituksessa. Yritys pyörittää Tavastian ohella Semifinal-klubia ja Ravintola Ilvestä sekä tuottaa ravintolapalveluita useammalle festivaalille.

Mutta on se silti iso elämänmuutos. Sen Merimaaakin myöntää. Iskeekö haikeus?

Tuskinpa, hän vastaa ja naurahtaa.

”Kyllä mä täällä varmaan jatkossakin pyörin.”

”Kyllä mä täällä varmaan jatkossakin pyörin.”

Katso haastatteluvideot ja jutun digitaalinen versio! Osoita kännykkäkamera viereiseen QR-koodiin. Siirry www.gramexpress.fi.

Vähennyksellä apua musiikin edistämistoimintaan

Kansainvälisesti tuttu malli otetaan käyttöön nyt myös Gramexissa.

TEKSTI: SARI AALTO-SETÄLÄ

Gramexin hallitus päätti tehdä vuoden 2024 alusta alkaen viiden prosentin vähennyksen musiikin esittäjä- eli taiteilija-asiakkaille jaettavista korvauksista. Vähennys käytetään kokonaisuudessaan musiikin edistämistoimintaan eli musiikin esittäjille suunnattuihin avustuksiin ja tukiin. Gramexpress selvitti, mistä on kyse.

Gramexin varapuheenjohtaja, Muusikkojen liiton puheenjohtaja **Ahti Vanttinen** kertoo, että vähennyksestä kertyvät varat käytetään musiikin edistämistoimintaan Musiikin edistämissäätiössä MES:issä.

”Vähennyksen avulla vahvistetaan kotimaisen musiikkialan tulevaisuutta, monimuotoisuutta ja menestystä sekä varmistetaan säätiön tukitoiminnan jatkuvuus tilanteessa, jossa sen rahoitusnäkyymiä on tarpeen vahvistaa.”

Uutta rahoitusta tarvitaan

Vänttisen mukaan edistämistoiminnan näkymät ovat muuttuneet monesta syystä. Yhteiskunnan tuki vähenee, eikä parempaa ole lähitulevaisuudessa näkyvissä.

”Musiikin edistäminen on nyt ja jatkossa entistä enemmän alan omien tai yksityisten rakenteiden harteilla, kun yhteiskunnan tuet vähenevät. Jotta saadaan uusia monimuotoisia musiikki-ilmiöitä, on turvattava investoinnit tulevaisuuteen.”

Lisäksi Gramexin ja sen käyttäjäasiakkaiden toiminta on kehittynyt. Tällä on oma vaikutuksensa tukiin.

”Teknologian ja prosessin kehittämisen ansiosta Gramexin korvaukset jaetaan entistäkin tarkemmin oikeille oikeudenomistajille. Tästä olemme erittäin tyytyväisiä.”

”Hyvä kehitys kuitenkin aiheuttaa väistämättä sen, että aiemmin esimerkiksi käytöraportoinnin puutteiden takia jakamatta jääneet, edistämistoimintaan päätyvät varat ovat merkittävästi vähentyneet. Kokonaisyhtälö yhteiskunnan rahoituksen vähentyessä

Vähennyksellä kertyvät varat käytetään MES:in tukimuotoihin, joita voivat hakea kaikki Gramexin esittäjäasiakkaat. Kuva MES:in Soitinpankista.

Muusikkojen liiton Ahti Vänttisen mukaan uuden vähennyksen avulla vahvistetaan musiikkialan tulevaisuutta, monimuotoisuutta ja menestystä.

KUVA: TERO AHONEN

on edistämistoiminnan kannalta hankala”, kertoo Vanttinen.

Hyödyt kaikkien saatavilla

Vanttinen kertoo, että kaikki Gramexin esittäjäasiakkaat voivat hakea edistämistoimintaan kohdennetuilla varoilla rahoitettuja tukia Musiikin edistämissäätiöstä.

”Kertyvät varat käytetään Musiikin edistämissäätiön avoimen vertaisarviointiprosessin kautta esimerkiksi elävän musiikin tilaisuuksiin ja kiertueisiin, musiikkitalenteiden ja -videoiden tuottamiseen, taiteilijoiden ja musiikin markkinointiin, vientiin ja koulutukseen, eli alan tulevaisuuden rakentamiseen.”

Vähennys kerätään kaikilta suorassa asiakashuhteessa olevilta musiikin esittäjiltä. Vänttisen mukaan vähennys pyritään myöhemmin laajentamaan myös Gramexin kansainvälisten sisarjärjestöjen kautta edustettuihin ulkomaisiin taiteilijoihin.

Tuttu maailmalta ja Teostosta

”Vastaava vähennys on ollut jo vuosia käytössä useiden muiden maiden taiteilijajärjestöissä ja eurooppalaisen lainsäädännön mahdollistama. Vähennys on ollut tuttu jo vuosia myös kotimaassa Teoston toiminnassa”, kertoo Vanttinen.

Vähennys musiikin edistämistoimintaan alkaa karttua tammikuun 2024 alusta kerätyistä korvauksista. Ensimmäisen kerran se näkyy kesällä eli 10.6. alkavalla viikolla olevassa kesäkuun tilityslaskelmassa. Varojen käyttöä voi seurata vuosittain Gramexin avoimuusraportista ja vuosikatsauksesta.●

Taiteilijoista työttömyysturva-uudistuksen sijaiskäräjöitä?

Pätkätöitä tekevän luovan alan ammattilaisen pääsy ansiosidonnaisen työttömyysturvan piiriin uhkaa vaikeutua merkittävästi.

TEKSTI: LAURI KAIRA

Sekä muusikot että näyttelijät ovat huolissaan työttömyysturvansa puolesta. Luovan alan ammattilaiset voivat joutua hallituksen työttömyysturva-uudistuksen sijaiskäräjöiksi.

Hallitus tahtoo kannustaa työttömiä töihin kiristämällä ansiosidonnaisen työttömyysturvan ehtoja. Kiristykset osuvat kiipeästi pätkätöyläisiin, koska uudet ehdot on tehty ajatellen kuukausipalkkaista työtä.

Koska kulttuurialalla on kokopäivätyötä tarjolla vain harvoille, tämä lupaa vaikeuksia kulttuurin ammattilaisille.

12 kuukautta vaikea ehto

”Hallituksen esitys työttömyysturvalain muutoksista sisältää muun muassa työssäoloehdon pidentämisen puolesta nykyistä pidemmäksi eli kuudesta kuukaudesta 12 kuukauteen”, sanoo Muusikkojen liiton soppimuspäällikkö **Mirkka Kivilehto**.

”Alalla, jossa on vain harvoille vakituista kokopäivätyötä tarjolla, on jatkossa ansiosidonnaisen ja peruspäivärahan piiriin pääsy puolet hankalampaa. Jatkossa moni luovalla alalla työllistyy jäisi näiden ulkopuolelle.”

Näyttelijäliiton toiminnanjohtaja **Elina Kuusikko** on samaa mieltä. ”Muutosten tavoitteena on kannustaa kokoaikatöihin, mutta luovilla aloilla ei ole tarjolla kokoaika-töitä. Työmarkkina on rakennettu pätkätöiden varaan, esimerkiksi elokuva- ja tv-alalla >>>

Työttömyysturvaesityksen käsittely eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnassa oli lehden painoon mennessä vielä kesken.

KUVA: TERO HANSKI / EDUSKUNTA

KUVA: HANNESALONEN/EDUSKUNTA

Luovat ry:tä eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnassa edustanut Lauri Kaira kritisoi suojaosan ja lapsikorotuksen poistoa sekä ehdotti korjausta taiteilijoiden työssäoloehdon laskemistapaan.

>>>

työntekijät palkataan tuotannon ajaksi. Teattereissakin työsopimukset tehdään pääasiassa tuotannoittain.”

”Pätkätöistä vuoden työssäoloehdon kerryttäminen saattaa olla monelle jopa mahdollonta, ellei vaihda alaa,” sanoo Kuusikko. ”Erityisen huolissani olen nuorista. Myös työnantajat tarvitsevat luovilla aloilla joustavat työmarkkinat.”

Ansioturvan taso alenee

Kivilehdon ja Kuusikon mukaan myös ansioturvan taso todennäköisesti alenisi. ”Esityksen sisältämä euroistamismalli tulee tiuttamaan ansiosidonnaisen tasoa pätkä- ja keikka-töihin perustuvilla aloilla.”

Ansiosidonnainen työttömyyskorvaus perustuu ansaituihin tuloihin. Nykyisin tulot katsotaan viikkokohtaisesti. Uudessa systeemissä ne katsottaisiin kuukausikohtaisesti.

Jos on vaikkapa yksi keikka kuukaudessa, kuukausiansioksi muodostuu sama tulo kuin aiemmin oli viikkoansio. Ero on suuri.

”Luovilla aloilla työskentelee hyvin koulutettuja ammattilaisia, palkat ovat pienet, ansiot epävarmat ja kun työttömyysturva heikkenee, moni joutuu varmasti vakavissaan miettimään alan vaihtoa”, Kuusikko murehtii.

Suoja-osa poistuisi

Toinen muutos olisi työttömyysturvan suojaosan poisto. Suojaosan ansiosta monet ovat voineet hoitaa sijaisuuksia, ylläpitää työkykyä ja kontakteja työnantajiin.

Osana niin sanottujen kannustinloukkujen purkamista Kataisen hallitus päätti, että työtön voi ansaita kuukaudessa 300 euroon asti palkkaa, ilman että se leikkaa työttö-

myyskorvausta. Jos ansaitsee yli 300 euroa, jokainen ansaittu euro leikkaa 50 senttiä työttömyyskorvauksesta.

Työttömyysturvan suojaosan tarkoituksena on ollut kannustaa työttömiä ottamaan töitä vastaan. Siksi onkin erikoista, että nyt se halutaan poistaa juuri samasta syystä, kuin miksi se luotiin!

”Suojaosan poistaminen ei lisää työnteon kannustavuutta luovilla aloilla, vaan vaikutus voi olla jopa päinvastainen”, sanoo Kivilehto.

Ministeriä tapaamassa

Luovat ry:n delegaatio kävi kertomassa näistä ongelmista työministeri Arto Satoselle. Tapaamiseen osallistuivat Kuusikon ja Kivilehdon lisäksi Laura Kuulasmaa, Jukka Helle ja Lauri Kaira.

Alan yritysten ja työntekijöiden viesti oli yhteinen: luovien alojen osalta esitykseen pitää tehdä poikkeussääntelyä, koska alalla ei ole tarjolla juuri muita kuin pätkätöitä.

”Suojaosan poistaminen ei lisää työnteon kannustavuutta luovilla aloilla, vaan vaikutus voi olla jopa päinvastainen”, sanoo Muusikkojen liiton Mirikka Kivilehto.

KUVA: TERO AHONEN

”Siitäkin olisi hyötyä, että työssäoloehdon voisi kerryttää viikkoina, ei kuukausina”, sanoo Näyttelijäliiton Elina Kuusikko.

KUVA: LAURA MALMIVAARA

”Luovat ry:n delegaatio sai mahdollisuuden kertoa luovien alojen erityispiirteistä ja työttömyysturvaan esitettyjen muutoksien vaikutuksista alaan ministeri Satosen tapaamisessa”, sanoo Kivilehto. ”Viesti saatiin vietyä perille ministeriöön, mutta seuraavaksi viestit täytyy kohdentaa eduskuntapuoleille, jotka seuraavaksi käsittelevät asiaa.”

”Ministeri Satonen ymmärsi muutosten vaikutukset luoville aloille”, sanoo Kuusikko. ”Valitettavasti lakiesitys oli ehtinyt lähtää juuri ennen tapaamistamme jo eduskuntaan.”

Kuusikko toivoo, että tapaaminen saa ministeri Satosen tukemaan kulttuurialan korjaustoiveita eduskunnassa. ”Toivottavasti eduskunnassa tehdään toivomiamme muutoksia ja ministeri Satonen tukee niitä.”

Mitä kulttuuriväki siis ajaa?

Jotta myös taiteilijoilla olisi mahdollisuus saada ansiosidonnaista työttömyyskorvausta, esittävän ja luovan taiteen ammattilaisille pitäisi tehdä poikkeussääntelyä.

Koska sellaista on nykyisessäkin työttömyysturvalaissa, se olisi tietyissä rajoissa mahdollista.

”Jotta työttömyysturvan heikennysten vaikutukset eivät kohdentuisi epäyhdenvertaisesti, tulisi eduskuntakäsittelyssä vielä huomioida ne alat, joihin nyt esitetyt heikennykset ja niiden vaikutukset kohdentuvat eniten ja tasapäästä tilannetta”, sanoo Kivilehto.

”Lisäksi eduskunnan tulisi huomioida ne muutosesitykset, joista jo etukäteen tiedetään, että niillä ei ole työllistäviä vaikutuksia. Ne tulisi poistaa.”

Millaista poikkeusta Muusikkojen liitto ensisijaisesti toivoo?

”Toivottavaa olisi, että nykyinen luovien alojen poikkeus säilyisi ennallaan kokonaisuudessaan tai vähintäänkin niin, että luovilla oloilla voitaisiin kerätä työssäoloaikoja eikä kuukausia.”

Näyttelijäliitossa ollaan samaa mieltä. ”Jos saisין vapaasti toivoa, pitäisין työttömyysturvan luovilla aloilla ennallaan, mutta se ei taida olla mahdollista.”

”Toivoisin, että luovilla aloilla työssäoloaika olisi edelleen 26 viikkoa, eikä ehdotettu 12 kuukautta ja euroistaminen tehtäisiin viikkotasolla, ei kuukausitasolla.”

Ellei se olisi mahdollista, olisiko jostain muusta taiteilijoille hyötyä?

”Siitäkin olisi hyötyä, että työssäoloehdon voisi kerryttää viikkoina, ei kuukausina. Ainakin suojaosa pitäisi säilyttää entisellään, myös valtiovarainministeriö on todennut, ettei sen poistaminen lisää työllisyyttä”, päättää Kuusikko.

Näin kulttuurialalla toivotaan. Lopputulos tiedetään lehden ilmestyessä. Lue se digilehdestä: www.gramexpress.fi ●

MUUTOKSIA KAHDESSA VAIHEESSA

HALLITUS ON TEKEMÄSSÄ työttömyysturvaan muutoksia, joilla halutaan kannustaa työtöntä ottamaan työtä vastaan. Uudistus tapahtuu kahdessa vaiheessa.

Uudistuksen ensimmäinen vaihe sisältää muutoksia ansiosidonnaisen työttömyysturvan ehtoihin. Eduskunnalla on nyt käsitellyssä paketin ensimmäinen osa. Se sisältää muun muassa tällaiset muutokset nykytilaan:

- Ansiosidonnaisen työttömyyskorvauksen saamisen ehto on nykyisin se, että kassan jäsen ansaitti viimeisen 28 kuukauden aikana 26 viikkona vähintään noin 310 euroa/viikko (niin sanottu työssäoloaika).

- Lakiesityksen mukaan ehtona olisi jatkossa se, että kassan jäsen ansaitti viimeisen 28 kuukauden aikana 12 kuukautena noin 930 euroa/kuukausi.

Sekä vanha että uusi malli perustuu taiteilijoiden osalta siis ansaintaan eikä työssäolopäiviin. Miksi uusi malli on siis taiteilijalle hankala? Osin kyse on siitä, että nykyinen kuuden kuukauden työssäoloaika pitenee kahdeksitoista kuukaudeksi. Osin siitä, että jatkossa lasketaan viikkojen sijaan kokonaisia työssäolokuukausia.

Ajan mittaaminen kokonaisina kuukausina lisää sattumanvaraisuutta sen suhteen, onko henkilö oikeutettu ansiosidonnaiseen. Tulojen lisäksi vaikuttaa siis se, miten sopivasti ansiot keskittyvät sekä jakautuvat tiettyihin kuukausiin.

Toinen ensivaiheen muutos olisi työttömyysturvan suojaosan poisto. Osana kannustinloukkujen purkamista Kataisen hallitus päätti, että työtön voi ansaita kuukaudessa 300 euroon asti palkkaa ilman että se leikkaa työttömyyskorvausta.

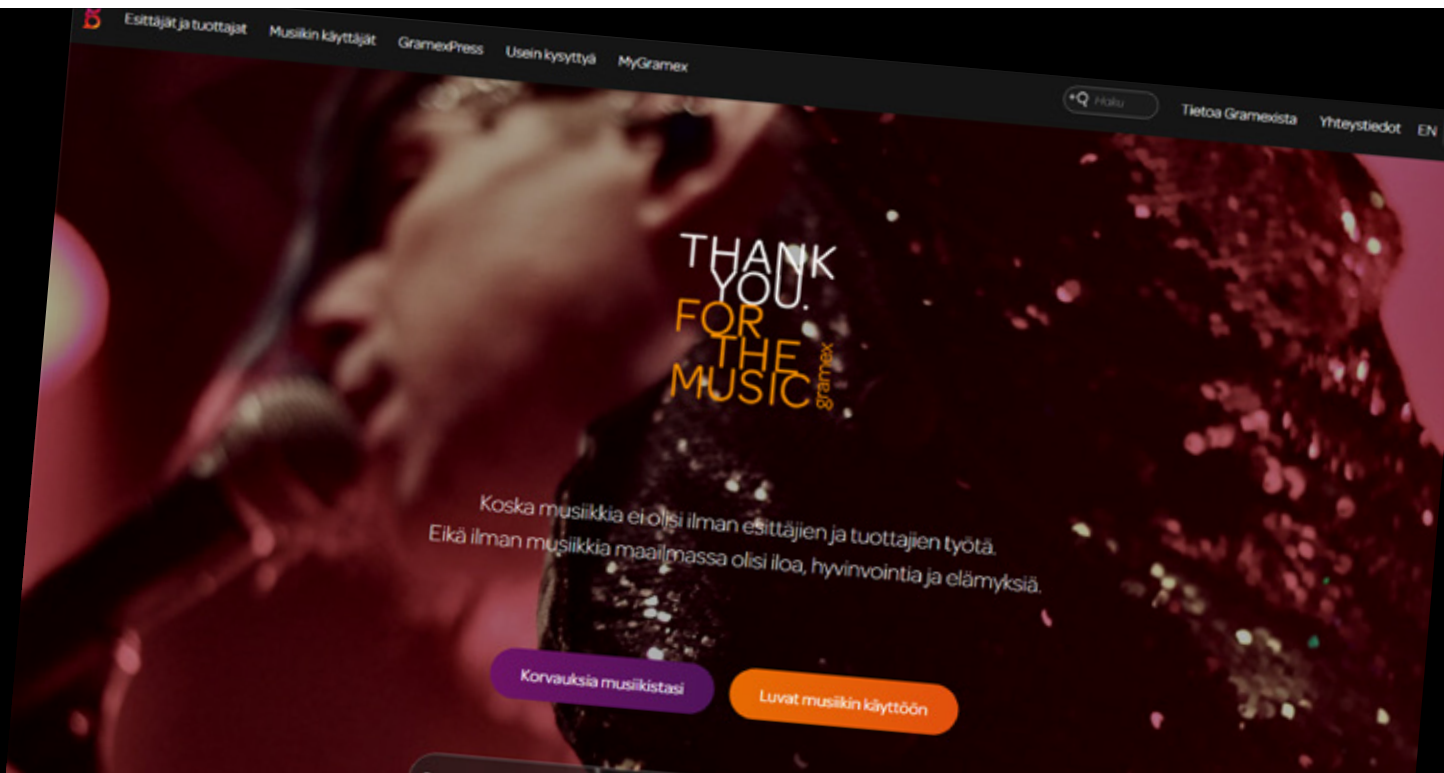
Uudistuksen toinen vaihe on vasta edessä. Se sisältää pohjoismaisen mallin mukaisen ansiosidonnaisen porrastuksen. Tilastojen mukaan ansiosidonnaisen loppuessa on työllistymispiikki, ja porrastuksella halutaan työllistymispiikkiä aikaistaa. ●

**TILAA
SOUNDI**
soundi.fi/tilaa

**INTOHIMONA
MUSIIKKI**

soundi.fi

Katso uudistunut gramex.fi!

Teemme töitä, jotta äänitteillä esiintyvät muusikot ja tuottajat saisivat työstään korvauksen. Ja jotta yritykset ja organisaatiot voivat hyödyntää musiikkia helposti, arvoa tuottavasti ja vastuullisesti.

